СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

05 лютого 2020 року

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня. Скільки нас? Олег Анатолійович, скільки нас?

МАКАРОВ О.А. 18.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 18, добре.

Радий всіх бачити. Нас 18, кворум є, можемо починати засідання комітету. У нас є сьогодні, до нас завітали, я зачитаю.

Дяденко Михайло Васильович – Національна асоціація адвокатів України; Овсієнко Андрій Анатолійович – голова Вищої ради правосуддя; Пархацька Тетяна Миколаївна – Вища рада правосуддя; Помазанов Андрій Віталійович – "Український інститут майбутнього"; Лопушанська Ольга Володимирівна – Асоціація правників України; Крук Євген Васильович – Вищий антикорупційний суд України; Моніч Богдан Сильвестрович – Рада суддів України; Горовець Євгеній Миколайович – Міністерство юстиції, перший заступник міністра; Львов Богдан Юрійович – Верховний Суд, заступник Голови; Холоднюк Зеновій Васильович – голова Державної судової адміністрації; Мамченко Наталя Сергіївна, Іщенко Юрій Андрійович – судово-юридична газета "Право ТВ" і "Право ТВ"; Таня Поляковська – УНІАН; Косякін Іван Володимирович – "Українські новини"; Савченко Ольга – "Інтерфакс-Україна".

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, у мене, з вашого дозволу, пропозиція. Якщо можна, наступний раз просто оголошувати назву видань, не

розголошувати персональних даних журналістів, можливо, вони цього не хочуть, вони згоди на розголошення не давали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас захід, я думаю, що у нас публічний абсолютно захід. Да, адресу проживання, телефони, паспортні дані ми не розголошуємо, тому…

ВЛАСНЕКО С.В. Прізвище, ім'я, по батькові – це частина персональних даних.

_____. А вони що заборонили їх розголошувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що наші представники наших запрошених нами організацій вони ж можуть і представитись…

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони добровільно внесли свої відомості до цього списку. Тому, якщо буде якась скарга на наші дії з боку такого підходу, ми будемо розглядати.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, я знаю точно, що є публічна ситуація, коли були розголошені персональні дані, була порушена відповідно кримінальна справа і далі почалися процеси і колотнеча навколо цього. Тому я просто застерігаю вас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за застереження.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за застереження.

Вам запропонований, колеги, порядок денний, який складається з десяти пунктів. Прошу, чи є...

_____. За основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте, да, є пропозиція проголосувати його за основу.

Хто – за? Одноголосно. Скільки нас? 18. 18 – за.

Чи є пропозиції щодо доповнення, Да, Ольга Володимирівна Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, до нас надійшов лист Голови Конституційного Суду України про те, що в Конституційному Суді наявна вакансія судді Конституційного Суду України, комітет зобов'язаний протягом місяця оголосити конкурс на вакантну посаду. Тому у мене є пропозиція внести питання про звернення до Апарату Верховної Ради для оголошення конкурсу на вакантну посаду судді Конституційного Суду України в сьогоднішній порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Чи є якась, да, позиція? Олег Анатолійович, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Ми на підкомітеті це питання обговорювали, тому трошки більше інформації. Це не просто з'явилася вакансія, а це вакансія замість судді Конституційного Суду Станіслава Володимировича Шевчука. Ми слідкуємо всі як юристи, як науковці, депутати, адвокати за цією ситуацією, знаємо, що там на днях, може завтра чи коли, там буде апеляційний суд розглядати скаргу Шевчука.

Таке поспіхом рішення комітету нашого про оголошення може свідчить про деяку упередженість, ми хочемо щось встигнути до того, як

буде остаточна визначеність в цій справі, в цьому, ну, скажімо так, спорі суперечці. Оскільки в нас є час до 27 лютого, то... до 17 лютого, я вибачаюсь, а сьогодні у нас тільки 5-е, то я би, можливо, сьогодні не включав би в порядок денний. А вже ближче до кінця строку, тоді і визначеність яка буде, ми би визначалися, яким чином нам діяти. Я не бачу необхідності сьогодні розглядати. Я сподіваюсь, що виважені члени комітету мене підтримають і підтримають невключення до порядку денного цього питання, поки не буде визначеності стосовно цієї шанованої людини, яка бореться за свої права.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олег Анатолійович.

Ну, по-перше, у нас чергові засідання комітетів, вони відбуваються, як правило, в середу пленарного тижня, наступний пленарний тиждень, він припадає на… через два тижні, то через тиждень. Тобто наступне засідання чергове може відбутися 19 лютого. Тому… Да, це так, для інформації.

Ольга Володимирівна Совгиря хотіла…

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, у нас є вимога Закону "Про Конституційний Суд України" оголосити конкурс протягом місяця з дня виникнення вакантної посади. У нас є лист голови Конституційного Суду України про те, що в Конституційному Суді є вакантна посада. Тому я вважаю, що ми повинні дотримуватися вимог Закону "Про Конституційний Суд України", оскільки наступне засідання комітету відбудеться 19 лютого, якщо ми виносимо це на наступне засідання, значить, ми не вкладаємося в місячний строк, який передбачений законом. Тому моя пропозиція – винести це питання сьогодні і надати доручення Апарату Верховної Ради оголосити конкурс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я думаю, що для того, щоб… Це моя пропозиція, ми зараз зійшли в обговорення цього питання, тобто пропозиція – просто зараз внести до порядку денного. *(Шум у залі)*

Будь ласка. По-перше, був Сергій Володимирович. *(Шум у залі)* Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Тут прозвучало: 30 днів. 30 днів з моменту оголошення інформації Конституційного Суду.

СОВГИРЯ О.В. Так.

НІМЧЕНКО В.І. То ми повинні знати, коли ця була інформація і скільки залишалось днів. *(Шум у залі)*

Моменту виникнення вакантної посади. А ми розглядаємо її сьогодні. А якщо вакантна посада у нас виникла в листопаді, що далі? І тому я хотів би з цього приводу, по-перше, сказати про те, що чи ми повинні розглядати, чи відтерміновувати. Я думаю, що навіть це неетично є, є рішення з цього приводу Конституційного Суду, яке є обов'язковим до сприйняття і виконання. Це перше.

І друге. Ми повинні, щоб забезпечити, це є питання реалізації кадрової політики, належної кадрової політики по формуванню вищого єдиного органу конституційної юрисдикції. Тому те, що поставив колега на розгляд, треба його розглянути. І єдине лише, як нам бути з цим терміном. Тому що, ви знаєте, скільки суспільство розмовляло як формувався у нас один з силових органів за три дні. Тому, щоб тут не було теж такого, давайте ми можемо визначитись чи не можемо визначитись. Якщо закон визначив і присекательную норму …… нагрузку смислову, тоді ми не можемо казати, що пролонгіровать 30 днів і все. І казати, що... Уже іде, по суті конкурс іде. Ми не знаємо, коли… Якщо ви кажете, що це за Шевчука. А я кажу, що це за Мельника, Мельник подав рапорт. Я не знаю. Якщо там указано в поданні…

СОВГИРЯ О.В. Вказано, да, Шевчука.

НІМЧЕНКО В.І. Шевчука, все. Коли це вакантна посада, от і все. І сказати, що конкурс… Люди ж напишуть. Це ж буде вирішувати не Конституційний Суд, а буде вирішувати Верховна Рада.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Сергій Володимирович Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Коротке уточнююче питання. А ми на минулому засіданні прийняли рішення звернутися до секретаріату з рекомендацією оголосити конкурс по другій вакантній посаді. А в якій стадії цей конкурс?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що…

Руслан Петрович Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Можна я одну хвилинку. Справа в тім, що питання, воно ж з бородою, воно ж не теперішнє. І це унікальний випадок, коли Конституційний Суд в особі голови двічі звертався до комітету в попередньому скликанні і зараз з приводу однієї і тієї самої вакансії. Тому що ж вакансія в розумінні Конституційного Суду виникла не зараз, вона виникла в травні місяці, наскільки я пригадую, 19-го року. І був такий самий аналогічний лист про те, що в нас виникла вакансія, просимо невідкладно, відповідно до закону... До речі, комітет не оголошує конкурс, комітет тільки звертається до Апарату, проте інформує, що надійшов такий лист, і Апарат має визначитись щодо того, що робити з конкурсом. І я просто пригадую ситуацію 19-го року, тоді теж було оскарження, відповідно, Шевчуком рішення Конституційного Суду, і воно було на стадії оскарження, по-моєму, в Окружному адміністративному міста Києва, якщо я не помиляюсь.

І зважаючи на ці обставини, що у нас був лист голови і відповідна інформація, що є його позов до окружного адміністративного суду, ми тоді звернулись до Апарату, визначитись, як Апарату бути в цій ситуації. І Апарат тоді, наскільки я розумію, він пішов паралельним шляхом. Вони і звернулися, і представник в судах поінформував про те, що є оскарження. І зважаючи на це, формально конкурс так би мовити і не розпочався.

То може нам сенс є тепер звернутися до Апарату і ще раз сказати, що у нас виникла аналогічна ситуація. Просимо визначитись, як бути. І зважати на те, що є такого роду оскарження. Ми тоді і виконаємо свою місію, і дамо можливість Апарату діяти так само, як і минулого разу. У них вже така практика склалась.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Колеги, ми заходимо явно в суть, в обговорення суті питання. Тому у нас є, дійсно, формальний обов'язок, як пані Оля наголосила, розглянути це питання. Тому я пропоную все-таки підтримати пропозицію про включення його в порядок денний. А під час розгляду пропозиції ми визначимося, чи відкладати, чи приймати рішення, чи звертатись, чи з роз'ясненнями, чи ще щось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Будуть ще пропозиції про включення до порядку денного?

МАКАРОВ О.А. У мене питання. Хто буде доповідачем і хто з секретаріату буде відповідальним? Прізвища конкретно, хто буде. Хто доповідач?

СОВГИРЯ О.В. Доповідати буду я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доповідати буде Ольга Володимирівна Совгиря.

МАКАРОВ О.А. А з секретаріату хто буде? Світлана Борисівна?

Світлана Борисівна, а оце про наш обов'язок такий суворий, де написано? Скажіть, будь ласка, проінформуйте, що 30 днів. З якого моменту?

_____. В Регламенті.

МАКАРОВ О.А. В Регламенті Верховної Ради. 30 днів, з якого моменту? От мені чітко скажіть, дайте формулювання, яка це стаття.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, ми знову заходимо, при всій повазі, в обговорення питання. Ми зараз просто вирішуємо питання про включення до порядку денного. Коли ми дійдемо до цього питання, ми зможемо його обговорити.

МАКАРОВ О.А. От те, що я скажу, буде впливати на те.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Включати чи не включати до порядку денного? Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Якщо ми будемо в місячний термін з моменту, коли ми отримали, цей документ розглядати. Отут 17 число – дата, коли нам відправили. А от вхідна дата. А у нас наступне засідання 19-го. А ось у нас тут вхідна – 21-го. Тобто якщо місяць рахувати з 21-го, то ми нормально на 19 лютого попадаємо і нікуди поспішати не будемо, і місяць не пройде, ми розглянемо, коли вже всі ці суди позакінчуються, і буде повна ясність. Давайте не поспішати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, при всій повазі, ми це можемо обговорити в порядку обговорення цього питання. А я думаю, що про включення до порядку денного члени комітету можуть висловити свою позицію шляхом голосування.

Ставлю на голосування питання про включення до порядку денного питання щодо оголошення конкурсу на вакантного посаду судді Конституційного Суду України. Прошу голосувати.

Хто – за? Прошу порахувати. Олександр Геннадійович, ви "за" чи... Ви – за. А я не знаю… не послухав ще. 16 – за. Хто – проти? Один. Хто – утримався? Утрималися двоє. Добре.

Тоді пропоную затвердити порядок денний засідання комітету.

Да, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. У нас першим питанням стоїть проект Закону про внесення змін до Конституції щодо скасування адвокатської монополії (реєстраційний номер 1013). Давайте порадимося, можливо, ви дослухаєтесь до моєї пропозиції.

У нас ми неодноразово зустрічалися із членами Венеційської комісії, ми обговорювали взагалі там питання сталості Конституції, і всі дають один і той самий меседж: іде голосування на різних сесіях, коли законодавець цю норму писав, малося на увазі, щоб не було термінового голосування через короткий проміжок часу, щоб можна було усвідомити. Там, ну, дали приклад декількох країн, де не написано "різних сесій", а написано просто "не раніше ніж через три місяці", "не раніше ніж через півроку" і таке інше. У нас виходить цей режим таким чином, що ми в січні якого там?.. 15-го, здається, проголосували, і зараз уже на завтра воно стоїть у порядку денному, 20 днів проходить всього, тобто до кінця ні спільнота, ні депутати змогли усвідомити наслідки.

Ми як комітет, який правовий, який розуміє, про що йде мова, розуміє наслідки, сподіваюсь, ми можемо зараз цей шалений темп трошечки

зупинити. І сьогодні не розглядаючи його, ніхто ж нам не написав, що його треба розглядати саме сьогодні, він невідкладний, а значить, що він іде своєю чергою. І коли там, 19-го у нас ми можемо розглянути, а далі там шукати якесь місце для голосування, можливо, вже десь там в березні чи коли, щоб не поспішаючи.

Тому я пропоную це обговорити. І, можливо, нам не треба поспішати сьогодні це питання і дати можливість всім усвідомити, прочитати, подивитись, як працює у нас Закон про самопредставництво. Можливо, нам нічого міняти не треба, хай він собі працює і залишається ця адвокатська монополія, яка взагалі не монополія, а називається абсолютно по-іншому. Тому я пропоную вилучити це питання з порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я послухав. Да, да, депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. У мене просте запитання до Олега Анатолійовича. Ви пропонуєте відтермінувати, а причина яка?

МАКАРОВ О.А. Я ще раз кажу, тому що суть конституційної норми, що вона голосується на різних сесіях, полягає не в тому, що різні сесії, одна сесія, через 3 дні інша сесія, як ми один раз голосували. А потім пів вашої фракції казали, що якби було не 6 днів, а 16, то ми б не голосували. То саме для того, щоб було усвідомлення глибоке, за що ми голосуємо, оцей термін між 15 січням і там завтрашнім днем – це два тижні всього, зробити нормальним терміном для усвідомлення змін – увага! – до Конституції, які, до речі, вносилися... та сама норма вносилась в зміни лише 3 роки назад.

Тому я відтермінував би саме для усвідомлення глибокого всіма депутатами, про що йде мова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію.

Я думаю, що, да, ми також зможемо це обговорити, якщо це питання буде в порядку денному. Пропоную поставити цю пропозицію на голосування. Хто за те, щоб виключити з порядку денного проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) (реєстраційний номер 1013).

Хто – за? 4. Хто – проти? 14. Хто – утримався? 2. Скільки у нас зараз людей?

_____. 19.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут щось… Проти було 13? Тобто за – 4, проти – 13, утрималися – 2. Рішення не прийнято.

Таким чином є пропозиція проголосувати за порядок денний в цілому. Тобто те, що викладено в розданому вами проекту порядку денному, та з доповненням, яке ми вже проголосували, яке внесла Ольга Володимирівна Совгиря щодо конкурсу на вакантну посаду судді Конституційного Суду.

Пропоную проголосувати за такий порядок денний в цілому. Хто – за? 16. Хто – проти? Нуль. Утримались? 2. Дякую.

Переходимо тоді до обговорення порядку денного. Є така пропозиція з урахуванням того, що представник Президента, наш колега Федір Веніславський, він повинен прийти десь через 5-10 хвилин. Він зараз на іншому комітеті знаходиться. Я пропоную почати розгляд питань з питання номер 3.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідальний.

_____. Доповідач. Доповідальний у нас Веніславський.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це повага до нас, до депутатів, коли представник Президента прийде до нас.

Да, будь ласка, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Взагалі, колеги, я вважаю і ще раз акцентую увагу, ми – Комітет правової політики Верховної Ради України. І це вже, скільки я пам'ятаю останні рази, ми ждемо представника Президента. Той раз ми ждали 4 години, поки не зайшов о 18:45 законопроект начебто від Президента. Ви пам'ятаєте, про децентралізацію, про що йшла мова. І це стало системою. Це є недопустимим, на мій погляд. Давайте ми вважати, що як виключення, як типу форс-мажорні обставини, поважна причина чи ні, що це таке.

І друге. З цього приводу ми должны чи зробити, що це є виключення. І давайте сьогодні, дійсно, ми це зробимо. Але, щоб не було так, що ми… якось виглядає Комітет правової політики, як працює на підтанцьовці у представника Президента. Це не є допустимим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василь Іванович, з усією повагою, представник Президента, він є також наш колега народний депутат України. Ви знаєте, що сьогодні в той самий час проходять комітети, всі комітети майже. Тому я думаю, що ми з повагою один до одного. У нас є інші питання порядку денного, можемо їх обговорювати, поки не прийде Представник Президента.

Я не бачив, хто перший? Я бачу, Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я просто… Справа в тому, що це вже ж стадія у нас прийняття законопроекту. І тут ніхто нічого міняти не буде. І дискусії фактично ніякої бути не може. У нас зазвичай на цьому етапі достатнім є керівник підкомітету. І це добра воля представника, але він вже… Так, ну, тоді добре.

(Загальна дискусія)

НІМЧЕНКО В.І. Телефонне право спрацювало, спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ми вітаємо Федора Володимировича на комітеті. Я перепрошую, Сергій Володимирович, ви?

ВЛАСЕНКО С.В. Аналогічна ситуація. Я хотів приблизно сказати те саме, що сказав Руслан Петрович. Насправді на цій стадії нам представник Президента не дуже й потрібен, тому що… Ну, я маю на увазі з точки зору розгляду цього законопроекту він нам не дуже то й потрібен.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую. Але ми зі всією повагою, колеги, один до одного. Тому ми повертаємось до питання, першого питання порядку денного. Федір Володимирович, якщо можна, коротко.

Дякую.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Дякую, колеги, за можливість виступити в черговий раз на вашому комітеті.

Я думаю, що зустрічей буде ще досить багато. Але я повністю погоджуюсь з колегами з паном Князевичем і з паном Власенком, що, за великим рахунком, до схвалення в цілому законопроекту, який має позитивний висновок Конституційного Суду України без будь-яких застережень, у нас немає жодних аргументів для того, щоб цей законопроект не рекомендувати Верховній Раді України ухвалити в цілому.

Тому я пропоную, прошу Комітет Верховної Ради з питань правової політики підтримати пропозицію щодо включення питання про схвалення в цілому законопроекту про внесення змін до Конституції України за реєстраційним номером 1013, який подано Президентом України як суб'єктом права законодавчої ініціативи, який має, ще раз підкреслюю,

позитивний висновок Конституційного Суду України про повну відповідність цього законопроекту вимогам статей 157, 158 Конституції України, рекомендувати Верховній Раді прийняти цей законопроект вже як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федір Володимирович.

Чи будуть якісь запитання до… Немає, да?

Тоді слово надається Ользі Володимирівні.

СОВГИРЯ О.В. Колеги, є пропозиція рекомендувати Верховній Раді схвалити в цілому як закон, про внесення змін до Конституції України в частині скасування адвокатської монополії, відповідний законопроект. Федір Володимирович озвучив, що є позитивний висновок Конституційного Суду і доповідачем з цього питання на пленарному засіданні визначити голову Комітету з питань правової політики Костіна Андрія Євгеновича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хто хоче взяти участь в обговоренні? Чи будемо голосувати? Олег Анатолійович. Олег Анатолійович, да. *(Загальна дискусія)*

МАКАРОВ О.А. Я коротко скажу, якщо було би більше часу, я би більш докладно висловився би. Але хотів би виступити і обов'язково, оскільки це знов-таки зміни до Конституції, і тут присутні, наскільки я розумію, представники адвокатської спільноти, обов'язково надати слово адвокатам для можливості висловитися, щоб члени комітету почули їх точку зору.

Я хотів би сказати, що я вважаю, що недоцільно вносити зміни до Конституції раз на 3 роки одну і ту саму норму. І Конституційний Суд висловився, що введення так званої адвокатської монополії, тобто

кваліфікованої правничої допомоги, не суперечить Конституції, тільки збільшить обсяг прав громадян, а не зменшить. І Венеційська комісія дала схвальний висновок.

Вважаю, що наявність можливості представництва виключно адвокатом у судах спрямована на підвищення якості правничих послуг та отримання професійної допомоги. Адвокат зобов'язаний зберігати адвокатську таємницю, наприклад. Адвокат несе відповідальність за порушення Закону про адвокатуру. Адвокат може звертатися із запитом у різні інстанції для надання послуг правничих своєму клієнту на відміну від юриста. У юриста нема цих прав і нема цих обов'язків. Тому зменшення обсягу повноважень захисника в суді, на мій погляд, недоцільне, недоречне.

Аргументація, яка звучить, що зараз ми хочемо дати можливість людям займатися самопредставництвом, воно абсолютно не до цього закону, оскільки самопредставництво не заборонене, а тільки представництво здійснюється адвокатами. Самопредставництво ніхто не забороняв. Так само можуть представляти голови підприємств себе, свої підприємства. Громадяни можуть представляти себе.

Щодо окремої категорії справ, як це вказано в законодавстві, допускається участь громадян, учасників процесу без адвоката. Ми вважаємо, що у держави було достатньо… Ми вважаємо, що у держави, у всіх учасників судових процесів було достатньо часу підготуватися до реалізації цього закону, який набув чинності і вже працює аж 36 днів. Є можливість найняти адвокатську фірму, адвоката, провести тендер, якщо є необхідність і є така вимога у державних установ. Багато хто цим і займається. І вже навіть до набуття чинності цієї статті проводив тендер і успішно надавав адвокатам доручення участі у великій кількості судових процесів. Хто був адвокатом знає, що такі тендери проводилися, навіть брав участь за моїми даними у таких тендерах, в тому числі на півдні України. Тому я переконаний, що прийняття зараз цих змін до Конституції абсолютно не на часі. І я би не рекомендував Верховній Раді підтримувати цей

законопроект. А те, що я казав, що швидкі зміни до Конституції ні до чого гарного не призводять. Тому в процесі обговорення порядку денного я наполягав на тому, що це питання взагалі треба винести десь на місяць мінімум, а краще на два, для обговорення і усвідомлення суті цього питання, наслідків цього питання, наслідків прийняття змін до Конституції.

Тому моя точка зору: недоцільно рекомендувати Верховній Раді приймати ці зміни і запропонувати відхилити цей законопроект на цьому етапі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович.

Ми обов'язково надамо можливість висловитися представникам організацій професійних. Але в нас така традиція, да, тобто ми не обмежуємо регламент виступу народних депутатів України, але ми з вами надам якийсь регламент для виступу представників організацій.

Зараз я надаю слово народному депутату Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане голово.

Я би хотів підтримати свого колегу Олега Анатолійовича Макарова в тій частині, що дійсно, коли писалася Конституція, точно ніхто навіть передбачити собі не міг, коли писали, що на двох різних сесіях це приймається, що сесії можуть мати між собою 2 дні або 3 дні. І, звичайно ж, я погоджуюсь з вами, Олеже Анатолійовичу, що ця процедура писалася в такий спосіб, щоб люди могли подумати над тим питанням, які є предметом внесення змін до Конституції.

Я також погоджуюся з тою вашою тезою, що абсолютно погано для держави, коли впродовж 3 років змінюється Конституція в одній і тій самій нормі на 180 градусів, ви праві. Але ви знаєте, тепер у мене якийсь когнітивний дисонанс. Оскільки я над цим питанням думав три роки, я не голосував за введення адвокатської монополії. Я є принциповим

противником адвокатської монополії і, чесно кажучи, до речі, вважаю, що, ви знаєте, я вважаю, що в адвокатурі є чесні, дуже якісні, дуже фахові люди, і вважаю Олега Макарова одним з найкращих українських адвокатів, мав честь змагатися з ним в суді з різних сторін. Але на відміну від Олега Анатолійовича в мене був досвід і небуття адвокату. Я з 2013 року не адвокат. А з 93-го по 97-й рік я здійснював свою діяльність на підставі ще ліцензії Мін'юсту. Тому я не думаю, що адвокатура в сьогоднішньому стані якісно, якщо говорити про адвокатуру в цілому, незважаючи на те, що там є досконалі і брильянтові адвокати, які можуть бути зразком. Що адвокатура в сьогоднішньому стані є тим інститутом… Брильянтові з точки зору якості. Не з точки зору… До речі, у мене питання: де справа по брильянтових прокурорах? Бо розказах було багато – ні брильянтів ні прокурорів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто перепрошую. Зараз Генеральний прокурор знаходиться в Комітеті з правоохоронної діяльності. Тобто ми можемо вас відкомандирувати.

ВЛАСЕНКО С.В. Так от у нас багато адвокатів брильянтової якості, я уточню цю позицію. Але якщо говорити про систему адвокатури в цілому, на жаль, вона теж потребує серйозного, глибокого реформування. І сьогодні говорити про те, що якщо ми говоримо, ще раз підкреслю, про адвокатуру як про систему, що вона як система краща ніж система тих юристів, які не мають посвідчення або свідоцтва на право зайняття адвокатською діяльністю, напевно, ми так, якщо покладемо руку на серце, ми так чесно сказати не зможемо.

І тому, напевно, треба підтримувати ці зміни до Конституції. Тим більше, що питань захисників, тобто питань представництва в кримінальному процесі, ці зміни до Конституції не стосуються. Вони стосуються лише цивільного, господарського і адміністративного процесу по факту. Я думаю, що і юрисконсульти, і юристи, які не мають свідоцтва на право зайняття

адвокатською діяльністю, зможуть теж на рівні представляти інтереси юридичних і фізичних осіб. Тим більше, що Європейська конвенція з прав людини говорить про те, що кожен має право на вибір юриста, не адвоката, а юриста, на власний розсуд для представництва своїх інтересів. І це одне із прав, гарантоване Європейською конвенцією з прав людини.

Тому, я думаю, що, розуміючи ті аргументи, які навів Олег Анатолійович, і говорячи про те, що вони мають підґрунтя, я тут з ним погоджуюся, я маю на увазі щодо строків розгляду, порядку розгляду, змін державної політики за 3 роки на 180 градусів. Але з точки зору змісту я прихильник цих змін і прошу теж підтримати колег і проголосувати в сесійній залі 300 голосами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступний народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, колеги.

Дійсно, дуже важливий законопроект. І я хочу сказати, що якщо говорити про проміжок часу, протягом якого там ми маємо визначатись, це дві сесії Верховної Ради, то я щодо цього питання визначився ще з самого початку прийняття цього закону. А потім уже отримував свідоцтво на право заняття адвокатською діяльністю. І я вважаю, що ми маємо дати можливість людям самостійно визначатися. Ми не даємо, не забороняємо їм користуватися послугами адвокатів даним законом, законопроектом. Ми говоримо про те, що в них буде право вибору щодо цього питання.

І також я хочу поправити Олега Анатолійовича, що ми також не чіпаємо питання щодо захисників. Тобто захисники в будь-якому разі залишаються адвокатами. От тому я вважаю, що час для того, щоб визначитися, у всіх уже відбувся. І це питання дійсно дуже важливе, і будь-

які монополії, в тому числі і монополія на адвокатську діяльність там і представництво у суді є недоречні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую.

Я дуже коротко, я, на відміну від моїх колег, не є представником адвокатської спільноти, тому не маю морального права від них виступати. Я просто скажу свою позицію. Мені здається, що крім того аргументу, який сказав Олег Анатолійович, з приводу поспіху в розгляді, ми повинні врахувати ще один нюанс, який ми дискутували під час попереднього схвалення, – що ми вже живемо в реаліях, коли ця норма діє. Ми не гіпотетично думаємо, як вона може діяти, – вона вже діє, от вона 36 днів, так, порахував колега, вже діє. І треба просто зрозуміти, як вона діє. Я особисто не чув таких гучних скарг і якогось розголосу – можливо, я щось пропустив – з приводу того, як вона діє.

Я знаю, що не дуже ефективно діє Закон про самопредставництво, це я знаю. Тому що ми тоді казали, що намагання наше якимось чином обійти цю річ, воно може наштовхнутися на те, що суди не до кінця зрозуміють наш такий розумний задум. І я чув, що вже суди, скажімо так, прискіпливо ставляться до самопредставництва і вимагають додаткових доказів щодо саме представництв. Такі факти є. *(Шум у залі)* Абсолютно вірно. Тому я ще не розумію до кінця, якщо, наприклад, ці зміни до Конституції будуть прийняті, яка доля цього закону про саме представництво може бути.

З іншого боку, у нас же паралельно з інститутом, який започаткований був в Конституції 2016 року, був започаткований інститут безоплатної правової допомоги, на який ми виділяємо… Минулого разу був заступник міністра, ми підрахували, там же майже 2 мільярди гривень ефективно щороку виділяється. І зараз виділяється. То треба думати, що дальше робити

з тим інститутом. Його що, тоді закривати чи урізати фінансування? Тому що… ну я розумію, що ті ініціативи, які ми розглядаємо навіть сьогодні, вони, навпаки, йдуть шляхом розширення, розширення безоплатної правової допомоги. Треба буде подумати, мені здається, шановні колеги, й тільки потім приймати відповідні рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

Шановні колеги, давайте ще, говорячи про те, що там не поспішати, відкладати, ще щось, давайте не забувати про ситуацію, яка складається зараз. Зокрема, от ми прийняли Закон про самопредставництво, намагаючись якимось чином полегшити життя, скажем так, у тому числі фінансову складову органів місцевого самоврядування і державної влади, проте зараз, наскільки мені відомо, і навіть я звертався з депутатськими запитами в суди, навіть деякі суди повідомляють про те, що існують факти недопуску представників органів державної влади і місцевого самоврядування на підставі так званого Закону про самопредставництво. При цьому суди посилаються саме на існування норм Перехідних положень Конституції України. Коли ж 1 січня 2020 року представництво має здійснюватися органів державної влади і місцевого самоврядування виключно адвокатами. Ну, і я думаю, колеги слідкують за публікаціями спеціалізованих змін, навіть у лавах Верховного Суду немає одностайності з приводу того, як застосовувати цей закон. Велика палата допускає на підставі цього закону, касаційний адміністративний суд не допускає…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там різні…

БАБІЙ Р.В. Різні судді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є допускають. Є не допускають.

БАБІЙ Р.В. Тому цей момент також треба враховувати. Тому треба цей момент враховувати і підтримати все-таки і на комітеті внесення відповідного в зал, і в залі підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. Шановні колеги, шановний пане голово! Знаєте, у мене таке відчуття, що все ж таки Верховна Рада вона сприяє тому, щоб якимось чином покращити життя людям у першу чергу. І наша робота якраз направлена саме на це. І час обдумування тих чи інших законопроектів, виваженого рішення, звісно, потрібний. Але якщо це саме рішення впливає на виконання тими самими органами місцевого самоврядування покладених на них необхідних функцій і обмежує право представництва відповідних установ і організацій в судах тої чи іншої юрисдикції якраз потребує вказаного корегування якомога швидше. Закон про самопредставництво, на жаль, не працює так, як ми хотіли, маємо це визнати. Але величезна кількість звернень на сьогоднішній день, в тому числі щодо усунення чи обмеження прав тих чи інших органів місцевого самоврядування на представлення інтересів у судах, потребує від нас якомога швидкої реакції.

Тому прийняття вказаних змін якраз на часі і на меті виключно для того, щоб якомога швидше надати можливість зняти ту напругу, яка відбувається зараз і в апеляційних судах, і надасть якраз можливість реалізувати і органам місцевого самоврядування, і іншим представникам, які вчиняють дії від імені тих чи інших юридичних осіб, тобто реалізацію належних прав представника в тих чи інших процесах.

Тому я прошу підтримати комітет і направити цей законопроект до Верховної Ради для прийняття його в другому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я пропоную надати слово з регламентом 2 хвилини представникам професійних організацій.

Будь ласка, представник Національної асоціації адвокатів України. Представтесь, будь ласка.

ДЯДЕНКО С.І. Михайло Дяденко, представник Національної асоціації адвокатів України.

На жаль, ми змушені констатувати, що застереження понад 50-тисячної аудиторії адвокатів, які на сьогодні діють в Україні, комітетом не були почуті. Я розумію, що рішення вже сформовано, що рішення буде прийнято позитивне. Однак просто скажу кілька слів для стенограми, так сказати, для історії.

На жаль, Україна, приймаючи три роки тому, Верховна Рада, приймаючи три роки тому відповідне рішення, з огляду на позитивні висновки Венеціанської комісії, ми лише почали цього року жити з цим рішенням. Яке правозастосування, які результати цього рішення – на сьогодні ніхто нічого не може сказати.

Національна асоціація адвокатів пропонувала провести широкий діалог, національний діалог з цього питання. Нагадаю, що, на жаль, цей законопроект розроблявся без участі адвокатської спільноти. Тому маємо таке на сьогодні рішення, маємо таку ситуацію.

В чому небезпека такого рішення, яке може бути прийняте Верховною Радою? Планується цього тижня відкрити ринок землі. Через якийсь час, можливо, місяць, буде прийнято Закон про працю. *(Шум у залі)* Планується. Так, планується. Може й не буде прийнято. Я просто кажу про застереження.

Так от, в умовах, коли в Україні широко діють рейдери, цілі клани, Верховна Рада може залишити мільйони українських громадян, мільйони селян, мільйони працівників без правового захисту належної якості. На жаль, отаке поспішне рішення, воно може призвести до дуже негативних результататів.

Я ще раз від імені Національної асоціації адвокатів закликаю і комітет, і Верховну Раду перенести розгляд цього питання, провести широкий національний діалог і прийняти виважене рішення. Але після діалогу, після того, як вискажуться всі сторони цієї дискусії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В нас є представник Асоціації правників України. Будь ласка.

ЛОПУШАНСЬКА О.В. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні колеги! Ми підтримуємо…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, представтесь, будь ласка.

ЛОПУШАНСЬКА О.В. Лопушанська, Асоціація правників України. Ми підтримуємо Національну асоціацію адвокатів. Ми та також говорили про важливість обговорення, важливість долучення практикуючих адвокатів до обговорення цих питань. І ми також би хотіли звернути увагу, що питання доступності правничої допомоги воно на сьогодні не стоїть. Тому що система надання безоплатної правничої допомоги, вона є достатньо така розгалуженою. Тому про це говорити не варто.

І стосовно якості правничої допомоги, яку надають адвокати. Тут можна, звісно, по різному оцінювати. Але питання доступу до професії, є оцей контроль, і він забезпечується. Ми б хотіли, щоб все ж таки це було

враховано. І ми б хотіли просити народних депутатів провести обговорення з залученням сторін і відтермінувати розгляд цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є в нас представник… Ви? Я, зі всією повагою, у нас насичений порядок денний. Я думаю, що один представник від однієї організації.

Асоціація адвокатів України. Є представник? Немає.

Тоді давайте, в порядку виключення. Будь ласка, представтесь, будь ласка.

БУЗАНОВ Д. Бузанов Дмитро, представник від Національної асоціації адвокатів України.

Шановні народні депутати, я повністю підтримую колег, які тут присутні і були адвокатами, але зараз зупинили свою діяльність у зв'язку з зайняттям посади депутата народного, в частині того, що завчасно приймати і виносити в сесійну залу такий закон, який на часі і якимось чином обмежує. Лише я почув у цій залі щодо представництва органів місцевого самоврядування. Але ж за цей час виробляється якась судова практика, і не всі, як було зазначено, суди відмовляють. То може, дійсно, надати час і у цей закон про самопредставництва, який був покликаний на те, щоби врегулювати в цій частині це питання, і нехай вже буде таким чином і існувати це самопредставництво. І може в Законі про місцеве самоврядування ще передбачити якусь можливість для самопредставництва. Але наразі кожного дня відвідую судові засідання, ну, це питання, воно, якщо в судах принциповість якась є, а так воно вже згідно цього законодавства, яке діє, може юридичною особою згідно цього закону підставляти свої інтереси. І не бачу жодних перепон, тому що ці саме органи місцевого самоврядування звертались до органів безоплатної правової допомоги, якщо питання якесь

складне, і вони не мають можливості з штатним юристом вирішувати ці проблеми.

В мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я думаю, що перед тим, як… А, да, в нас перший заступник міністра юстиції Горовець. Дякую.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Доброго дня. Дякую.

Я дуже коротко. Чесно кажучи, я не планував говорити, але з огляду на те, що я почув ремарку про те, що, мовляв, з огляду на випадки рейдерства наш законопроект, який зараз обговорюється, позбавить громадян права на професійний захист і призведе до проблем, я дозволю собі кілька ремарок зробити, тому що я є керівником так званої антирейдерської колегії. І мушу визнати, що, напевно, єдиною підставою для адвокатської монополії є те, що, є теза або припущення, що адвокат апріорі надає вищу якість правової допомоги порівняно з не адвокатами.

І от коли ми бачимо на великому масштабі велику кількість скарг, які надходять до Мін'юсту у зв'язку з рейдерськими кейсами, і бачимо якість цих скарг, коли елементарні базові вимоги законодавства щодо змісту скарги, які написані, наприклад, щодо державної реєстрації юросіб в статті 34, треба відкрити відповідну просто сторінку і переписати відповідні аспекти, бо скарги не виконуються саме адвокатами, які при цьому додають ордер і все інше, ми бачимо, що це припущення, на жаль, хибне, в Україні воно не працює. Адвокати не забезпечують навіть елементарний, дуже часто, на жаль, базовий рівень вимог, які вимагаються від них. І таким чином трагедія нашої країни. що, в принципі, правильна ідея щодо адвокатської монополії, до якої цивілізовані правопорядки вже дійшли, у нас була запроваджена, на мою думку, передчасно. Тобто вона не виникла як органічна ідея, як результат фахового зростання адвокатської корпорації.

І таким чином ті труднощі, які ми створили цією адвокатською монополією, на думку Мін'юсту, мають бути подолані, на жаль, в той спосіб, який ми зараз розглядаємо. І, можливо, з часом, коли адвокати своєю належною працею в своїй більшості доведуть, що їх рівень гідний того, щоб повернутися до питання адвокатської монополії, ми як країна повернемося до нього і, можливо, знову впровадимо відповідні зміни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я наостанок перед голосуванням дозволю собі ще надати своє бачення, я його вже публічно оголошував в залі під час попереднього схвалення.

По-перше, колеги, про що йде мова. Мова йде про те, що ми прибираємо цю норму з Конституції і навіть залишаємо на конституційному рівні так звану монополію щодо захисту в кримінальних справах. Такого рівня захисту, ну, такого рівня ця норма не має в багатьох навіть європейських країнах, не закріплена Конституцією навіть (в лапках) "монополія" для адвокатів щодо захисту в кримінальних справах. Ми тільки прибираємо з рівня Конституції.

Ми всі з вами юристи, тут більшість юристів зібралися в цій залі, і ми розуміємо, що коли ця норма буде проголосована, набере 300 голосів, буде проголосована, то цього дня нічого не зміниться, тому що саме ця норма міститься в з процесуальних кодексах, про які йде мова: Господарський процесуальний, Цивільний процесуальний і Кодекс адміністративного судочинства. Але в нас як в парламенту, після цього ми зможемо з вами відрегулювати на рівні процесуальних кодексів питання представництва таким чином як це буде відповідати нашому баченню, як це буде відповідати бажанню людей і нашого народу.

Тому ми з вами просто, виключаючи цю норму з Конституції, ми надаємо можливість на рівні парламенту відрегулювати питання

представництва юридичних осіб, фізичних осіб і в тому числі юридичних осіб публічного права. І саме в той момент ми можемо з вами і дискутувати щодо того, в якій спосіб на рівні закону вже регулювати питання представництва сторін в судах. Тому нічого не відбудеться такого драматичного, про що йде мова. І говорити про те, що люди залишаться без захисту, це, на мій погляд, все ж таки безвідповідально. Тому що в людей буде можливість завжди звернутися до адвокатів, завжди. Тобто адвокати зможуть працювати, маючи відповідні гарантії. Про ці гарантії не йде мова про те, щоб їх прибрати. Взагалі не йде мова про те, щоб якимось чином там прибрати безоплатну правову допомогу.

Тобто, колеги, давайте не будемо всі ці страшилки зараз розповсюджувати. Тому що все це може бути відрегульовано на рівні закону. Тому, колеги, я дозволю собі на цьому завершити дискусію і перейти до голосування.

Ставлю на голосування…

Олег Анатолійович, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Я розумію, що це питання смаку. І хтось може голосувати "за", може "проти". Але я, вибачте, Євген Миколайович, я дуже здивований виступом і дуже розчарований виступом заступника, першого заступника Міністра юстиції. У нас засідання комітету. У нас присутні народні депутати, представники адвокатської спільноти, судді. І, між іншим, просто ми розказуємо, що десь з'являються якісь випадки у вашій практиці, коли адвокати пишуть з помилками, і вам це не подобається. Це оцінка конституційного законопроекту у вашому виступі? Я дуже вибачаюсь.

Я вам, чесно кажучи, можу показати документ з вашого відомства, що хочеться плакати. А деякі проекти змін до Конституції такі, що хочеться не тільки плакати, а ридати хочеться просто, іноді. То ми зараз все це будемо обговорювати, чи будемо скасовувати установи, які видають ці законопроекти? Тому при обговорення такого серйозного питання в

присутності всіх адвокатів, між іншим, просто взяти і від імені першого заступника міністра юстиції, який, я так розумію, що до повноважень Міністерства юстиції також належить безоплатна правнича допомога і інші питання, пов'язані з адвокатурою в частині в деяких питаннях регулювання, би просив не висловлюватись так про адвокатів, от просто так всує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане перший заступник міністра, так, зі всією повагою, у нас дуже насичений порядок денний. Тому, так, я зрозумів.

НІМЧЕНКО В.І. У письмовій формі дайте ремарку. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Переходимо до голосування. Прошу голосувати за висновок Комітету Верховної Ради з питань правової політики, який вам розданий. І рішення полягає в наступному: рекомендувати Верховній Раді України поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) (реєстраційний номер 1013, від 29 серпня 2019 року) прийняти остаточно як закон. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України від комітету призначити голову комітету Костіна Андрія Євгеновича.

Прошу голосувати. Хто – за? 18? 17. 17 – за. Хто – проти? 3 – проти. Хто – утримався? 1 – утримався. Нас зараз 21 член комітету.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте рахувати все ж таки більш акуратно. Тобто ми ж не можемо таким чином відраховувати у зворотній бік. Я

розумію, що для остаточного вирішення 16 чи 17, це, так, перевищує половину. Але все ж таки я прошу бути більш акуратними.

НІМЧЕНКО В.І. Це просто з'явився Сергій Владиславович. Колеги тут ні при чому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до наступного питання. Питання номер два. Проект Закону про внесення змін до статті 85 Конституції України (щодо консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради України) (реєстраційний номер 1028), який визначений Президентом України і… поданий та визначений Президентом України як невідкладний.

Федір Володимирович, будь ласка, так, декілька слів.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Дякую.

Дуже коротко знову ж таки по законопроекту 1028. Мова йде про те, Верховна Рада України отримує право утворювати дорадчі, консультативні органи, для цього необхідно внести зміни до статті 85 Конституції України. Я розумію, що можна дискутувати з приводу доцільності чи недоцільності такого нового повноваження Верховної Ради України, але суто юридично формально ми з вами повинні розуміти, що законопроект, поданий належним суб'єктом, Президентом, Верховна Рада України направила цей законопроект на оцінку на предмет його відповідності вимогам статей 157, 158 до Конституційного Суду України. Конституційний Суд України не найшов жодних заперечень, жодних застережень і дав висновок про те, що цей законопроект повністю відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Тому я пропоную цей законопроект також рекомендувати Верховній Раді України для схвалення в цілому як закон. І не бачу ніяких підстав для того, щоб можна було ухвалювати інше рішення.

Ще раз підкреслюю, що цей закон потрібен для того, щоб Верховна Рада України виконала свою конституційну, свій конституційний обов'язок, закріплений частиною другою статті 6 Конституції України. Причому ми дискутували з Сергієм Володимировичем вчора в залі, але я наполягаю на тому, що частина друга статті 6 Конституції України чітко, однозначно закріпила, що межі повноважень Верховної Ради визначаються виключно Конституцією України. Закон про Регламент, на який посилаються наші колеги, він визначає лише спосіб і форми реалізації тих повноважень, які закріплені в Конституції.

На сьогоднішній день Конституція України не наділяє Верховну Раду України правом утворювати дорадчі, консультативні органи. І з точки зору формально юридичної оцінки мене як фахівця в галузі конституційного права України можна ставити під сумнів рішення Верховної Ради, яким вона виходить за межі тих повноважень, які закріплені статтею 85 Конституції України. Для того, щоб унеможливити будь-які дискусії щодо конституційності або неконституційності положень, які закріплені в Конституції України і які може реалізовувати Верховна Рада України, якраз і пропонується ухвалити цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там ще хтось намагався через телефон з нами спілкуватися. Да, я знаю, що, мабуть, якийсь Телеграм-канал заговорив.

Я так розумію, Сергій Володимирович, було питання, да?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо не питання, тоді… Питання є, да?

Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. Федір Володимирович, скажіть, будь ласка, ви як фахівець, знаний в галузі конституційного права, скажіть, от зараз, до голосування цих змін Верховна Рада, коли створює такі органи, вона порушує Конституцію чи ні?

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. З точки зору формально юридичної, я вважаю, що порушує. Тому що такого права у Верховної Ради України на конституційному рівні не закріплено. А через закон Верховна Рада України, в тому числі враховуючи цілу низку рішень Конституційного Суду України, не може сама собі розширювати свої повноваження. Це є аксіома юриспруденції, що орган державної влади сам собі надавати додаткові повноваження не має права. А, оскільки, як я вже сказав, лише Конституція визначає повноваження Верховної Ради України, то необхідно для того, щоб легетимізувати в тому числі ті рішення, вірніше, ті наміри і ті прагнення Верховної Ради України щодо утворення відповідних органів, необхідно створити оце правове підґрунтя для того, щоб ні в кого не виникало ніяких більше питань.

МАКАРОВ О.А. То я тоді хочу уточнити, оці створені консультативні, дорадчі органи, наприклад, Інститут законодавства, вони створені з порушенням Конституції, які наслідки тепер, порушення Конституції Верховною Радою?

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Наслідки порушення Конституції Верховною Радою для вас… не мені вам пояснювати і обґрунтовувати. Є гіпотетична загроза визнання їх Конституційним Судом такими, що не відповідають Конституції України за зверненням, за конституційним поданням відповідних суб'єктів, які мають на це право.

Що стосується Інституту законодавства Верховної Ради України, то я хочу наголосити, що я наводив як приклад те, що цей інститут був створений

до набрання чинності Конституцією України, за чинним на той момент правовим регулюванням. Але з точки зору нинішнього правового регулювання виникають сумніви щодо його конституційності.

МАКАРОВ О.А. У мене тоді питання, в чому необхідність прийняття… голосування найближчим часом, чи планується це найближчим часом голосувати, оскільки голосування попереднє було 14.01, пройшло 22 дні всього.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Ви знаєте, я не голова, не керівник Верховної Ради України, тому мені складно сказати. Я не входжу до Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп, тому мені складно сказати, коли Верховна Рада України планує вносити до порядку денного цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василь Іванович Німченко. Да, питання, я перепрошую, да.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Просто паралельно йде засідання мого комітету, тому я як би…

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів би лише вас запитати. Ваше таке твердження, що абсолютно відповідає Конституції, я думаю, що Конституційний Суд такого рішення, такого висновку не міг надати, це точно. Це перше.

І друге. Вам відомо як нікому, що Верховна Рада наділена контрольними функціями як сама безпосередньо, так і через комітети. Так чи ні?

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Так.

НІМЧЕНКО В.І. Більше того, вона контролює Кабінет Міністрів, прямо записала Конституція. Оце якраз механізм контролю про те, що ви кажете, що дві доби вже ведеться мова, що це конституційні дії Верховної Ради чи неконституційні, у спосіб, який винайде резонним Верховна Рада, вона здійснює контроль.

Перше. Комітетам надає доручення. Почитайте і положення про комітети, і повноваження, що таке контрольні функції, і Верховна Рада доручить їм в любий спосіб виконувати, в тому числі доручення створювати ці дорадчі органи. Це, по-перше.

І, по-друге, якщо наділено контрольними функціями, этимология слова "контрольна функція" передбачає наявність прав...

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Василь Іванович, я перепрошую, просто ви говорите зараз про інше. Василь Іванович, ви говорите про інший законопроект. Мова іде не про контроль, не про право Верховної Ради України утворювати уповноважених для здійснення контролю, а про право Верховної Ради створювати дорадчі, консультативні органи. Дорадчі, консультативні – це не органи парламентського контролю. А органи парламентського контролю може Верховна Рада утворювати, тому що це прямо передбачено Конституцією України і здійснення цього контролю.

НІМЧЕНКО В.І. Ви мене не захотіли почути. Що вона може утворювати чи не може утворювати, про це ви, що ви кажете чому вносяться зміни до Конституції через 85-у, що за цим стоїть. Ви це ж розумієте, що якщо є ці функції на сьогоднішній день, то дубляж який проходить через закріплених безпосередньо у нормі Конституції, передбачає що – передача узурпації влади, законодавчому органу виконання функцій органів влади виконавчої. Ось за цим що може стояти. Це перше.

І друге. Я хотів би, щоб ви знали, про що прочитали, що якщо в Конституції записано: контроль за Кабінетом Міністрів. Це ж не вказує на

те, що тут узурпована влада, а це вказує на те, що Верховна Рада – єдиний орган, який уповноважений без наявності оцих дорадчих, про які ви ведете мову.

На рахунок дорадчих, останнє скажу вам, почитайте стосовно Ради національної безпеки. Конституція визначила один орган – це Рада національної безпеки, і цей орган є дорадчим. Дорадчим. Все. Де була така потреба. І тому я хотів би, щоб ви це ще розкрили і не заявляли так, що створюються-то, по суті, створюються такі орган паралельно з комітетами, як це бачить хтось там з керівництва Верховної Ради чи з політичної сили, яка представляє більшість.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Дякуємо вам за ваше запитання.

Що стосується Ради національної безпеки і оборони, то за Конституцією це не дорадчий, а координаційний орган з питань безпеки і оборони.

Що стосується контрольних функцій Верховної Ради України, то ці функції прямо закріплені Конституцією, і форми їх здійснення також закріплені Конституцією. Але Конституція не закріплює право Верховної Ради утворювати саме дорадчо-консультативні органи. Тому ми і обґрунтовуємо саме такими аргументами.

А що стосується висновку Конституційного Суду України, то я хочу нагадати, що відповідно до статті 157-158-ї… вірніше, Конституційний Суд України дає висновок виключно на відповідність законопроекту вимогам статей 137 і 158 Конституції України. І Конституційний Суд України прямо в цьому висновку сказав, що законопроект 1028 повністю відповідає вимогам статей 157 і 158, і не висловив жодних застережень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Коротке технічне питання.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. До мене, Сергій Володимирович?

ВЛАСЕНКО С.В. Да, до вас, до вас. Ви – представник суб'єкта законодавчої ініціативи. Скажіть, будь ласка, а які ще є у Верховній Раді консультативні, дорадчі і інші допоміжні органи? Бо так поки що виглядає, що ми приймаємо зміни до Конституції просто щоб легалізувати статус Інституту законодавства. Які ще є в нас консультативні, дорадчі і допоміжні органи. Це перше питання.

І друге питання. Як автор законодавчої ініціативи конституційної бачить… які ще органи він бачить? Тобто для чого ця норма? Які Президент і ще дорадчі органи бачать у Верховної Ради? Навіщо ми приймаємо ці зміни до Конституції?

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Дякую за запитання.

Ну, що стосується вашого першого запитання, то які на сьогоднішній день Верховна Рада України вже утворює органи дорадчо-консультативні, то це дійсно різні робочі групи і комісії, які допомагають Верховній Раді України виконувати ті функції, які вона виконує окрім тимчасових спеціальних і тимчасових слідчих комісій. Це, наприклад, та сама конституційна комісія, яку Верховна Рада України утворювала у 96-му році під час підготовки законопроекту про внесення змін до Конституції України в 96-му році, у 2004-му, це ті дорадчі консультативні якраз органи, про які ви запитуєте, які Верховна Рада вже утворювала.

Що стосується перспективи, які може утворювати, то про ці перспективи ми з вами говорили вже під час нашої роботи на засіданні вашого комітету під час попереднього прийняття рішення про направлення цього законопроекту на розгляд Конституційного Суду України. Мова іде,

наприклад, про те, що Верховна Рада України має виконати, наприклад, свою місію і нарешті кодифікувати, провести кодифікацію чинного українського законодавства. Наприклад, комісія з питань кодифікації – це приклад, який може бути один із варіантів утворення того дорадчого, консультативного органу, який забезпечить… Ви запитали, я відповідаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання, да? Василь Іванович, питання?

НІМЧЕНКО В.І. Да, я хочу сказати. Я вам задав питання, де і на якій підставі ви стверджуєте, що повністю відповідає. Ви мене поправили. Абсолютно ви сказали. Так я вам хочу сказати, що ніколи Конституційний Суд в житті не може написати в резолюції "повністю відповідає" чи "абсолютно". Це щоб ви знали. І я вам передам рішення Конституційного Суду.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Це моя інтерпретація. Конституційний Суд сказав, що законопроект відповідає вимогам статей 157, 158.

НІМЧЕНКО В.І. Будь ласка. А я вам сказав, інтерпретацію ви можете робити на виступах у Верховній Раді.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми всі фахові юристи, ми всі маємо свою позицію. Дякую Федору Володимировичу за участь в нашому комітеті.

Колеги, хто хоче виступити в порядку обговорення?

СОВГИРЯ О.В. Колеги, я хочу запропонувати проект рішення нашого комітету щодо того, щоб остаточно схвалити зазначений законопроект, щодо нього є позитивний висновок Конституційного Суду України. І доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради визначити Божика Валерія Івановича.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще, будь ласка. Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане голово, шановні колеги.

Ну, я не дивуюся, що Конституційний Суд жодних застережень і відповідність 157-й, 158-й одразу висловив. Тому що я вже це говорив під свого виступу в сесійній залі і тут можу повторитися, більш беззмістовного законопроекту я не бачив ще щодо внесення змін до Конституції. Тому суд не знав, що з ним робити. Він просто взяв посвятив, відправив назад у Верховну Раду. Тому що уявіть собі, це перший законопроект в новій Верховній Раді Президент України вносить як невідкладний щодо створення дорадчих органів Верховної Ради України. Звичайно, судді, напевно, трошки були здивовані такого роду важливою ініціативою, тому вони і нічого не відповіли.

Але в мене особисто, на відміну від представника суб'єкта права законодавчої ініціативи інша позиція. Я вважаю, що і Верховна Рада, і Голова Верховної Ради, і я на трибуні про це сказав, я готовий ставати на його захист, він жодних порушень не вчиняє, коли такі робочі групи створю. Він створив їх тільки на минулому тижні, по-моєму, дві. Ми що, зараз будемо все ревізувати за всі роки незалежності створення всіх комісій і робочих груп? Ну, це взагалі, шлях в нікуди.

Тому моя позиція не змінилася. Я думаю, що це не рівень конституційного регулювання. Мені здається, що взагалі інший, так би

мовити, суб'єкт законодавчої ініціативи не мав би таким чином ініціювати дорадчі органи не при собі, а при Верховній Раді апріорі, ну, це моя точка зору. Тому я і минулого разу, і зараз утримуюсь під час розгляду цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я тільки хотів в порядку риторичного питання. Тобто мені дуже цікаво, який Телеграм-канал, на якому Телеграм-каналі є така інсайдерська інформація, якою ви поділилися, чому саме Конституційний Суд таке рішення прийняв. Тобто ви сказали, що він не знав, що з ним робити і відправив.

ВЛАСЕНКО С.В. "Телеграм-канал "Досвід".

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Досвід". Добре.

Будь ласка, хто ще хоче висловитись? Сергій Володимирович. А, це ваша інтерпретація. Ну, ви ж не додали цього. Ви це сказали, як факт.

Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Продовжуємо вещание Телеграм-каналу "Досвід". Хочу поправити шановного пана голову. Він сказав, що всі тут юристи. Я, з вашого дозволу, років 11 уже як політик. І вважаю в цьому велику різницю між політиком з юридичною освітою і юристом – це дві різних професії.

Що стосується законопроекту безпосередньо. Я би хотів підтримати свого колегу Руслана Петровича, іншого співробітника "телеканалу "Досвід". Тому що насправді, дійсно, я більш беззмістовного законопроекту не бачив – раз.

По-друге, можна довго сперечатися, чи є Інститут законодавства Верховної Ради України консультативно-дорадчим органом Верховної Ради України.

Те, що сказав колега Веніславський, на жаль, теж для мене має мало сенсу, оскільки все, що він сказав, все робиться таким інструментом Верховної Ради України, як відповідні ТСК, в тому числі і для розробки законопроекті створюються ТСК. Робочі групи, які створюються, теж абсолютно легальні, і тут немає жодних питань. Тому я думаю, що оце просто класичний варіант, класичний варіант законодавчого спаму від Президента України. Класичний варіант, на відміну від попереднього законопроекту про внесення змін до Конституції, який вносить ідеологічний характер і розв'язує якісь важливі для держави питання, оце законодавчий спам.

І я би просто, маючи зараз якісь прямі трансляції, просто хотів би звернутися до президентського Офісу і до Президента Володимира Зеленського особисто, більше законодавчим спамом на конституційному рівні не займатися, а присвятити свій дорогий і президентський час більш важливим питанням, ніж придумування законопроектів, які не мають жодного сенсу. І звернувся би до колег із пропозицією його не підтримувати і не дати 300 голосів за цей абсолютно пустий і нікому непотрібний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Геннадійович.

ПУЗАНОВ О.Г. Дякую.

Цитуючи одного українського політика, так і хочеться сказати, яких вам ще допоміжних органів не вистачає? Я, власне кажучи, не розумію, навіщо цей законопроект вноситься в залу. І єдина думка, яка мені сходиться,

це думка про те, що найближчим часом ми з вами станемо свідками створення інших допоміжних органів, на які будуть виділятися великі кошти державного бюджету України і які будуть забезпечувати, скажімо так, якісь законодавчі чи інші ініціативи більшості.

Тому я думаю, що підтримувати такий законопроект недоцільно. Згодом, через кілька років, ми будемо, напевно, свідками того, як будуть розслідуватись певні справи щодо створення таких допоміжних органів. Дійсно, немає ніякої потреби ви їх існуванні, і тому я пропоную не голосувати за запропонований проект рішення і голосувати проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. Шановні колеги, я все-таки дозволю собі не погодитись з тим, що цей законопроект є своєрідним законодавчим спамом. Чому ми… знаєте, мені було дивно, що він викликав таку жваву дискусію і обговорення і під час попереднього схвалення в залі, і зараз, адже він до певної міри виконує якусь таку, скажімо так, технічно забезпечувальну роль. Тобто він покликаний забезпечити функціонування парламенту, належним чином закріпивши його повноваження в Конституції. Питання, звичайно, звучало, які ще органи мають бути створені. Я, стоячи на трибуні, так назвіть хоч два, три, чотири… В цій нормі, яка пропонується змін до Конституції, не зазначено, які органи. Ті, які Верховна Рада буде вважати за потрібне в той чи інший момент свого часу історичного розвитку, політичної ситуації і таке інше. І в будь-якому випадку загроз про те, що ми можемо зараз створити що завгодно немає. Чому ? Тому що саме Верховна Рада, ми ж її будемо створювати, ми її будемо обговорювати, ми будемо це голосувати. Говорити побоювання про те, що буде створений якісь органи, на які будуть виділятися шалені кошти з бюджету, також взагалі вважаю, що підстав немає.

Тому я вважаю, що слід рекомендувати Верховній Раді поданий Президентом законопроект щодо оцих консультативно-дорадчих органів. Тобто в даному випадку він тільки більш оптимізує функціонування парламенту як органу законодавчої влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Владиславович був першим.

СОБОЛЄВ С.В. Колеги, а якщо парламент після цього створить аналітичний орган, ми теж будемо вносити зміни у Конституцію за цією логікою? Мені здається, ми стали на дуже небезпечний шлях.

У нас сьогодні в країні функціонують органи, які відповідають за дотриманням законів, прав людини, які є неконституційні. Керівники, які призначаються Президентом у відсутність таких повноважень у Президента. І при цьому ми, на мій погляд, приділяємо якусь дивну увагу такому майбутньому органу, який, вибачте, можна назвати різними термінами, і фактично ми зайдемо в глухий кут.

Подивіться, замість того, щоб на сьогодні узаконити незаконні конституційно органи, щоб узаконити або, навпаки, визнати це таким, що не відповідає Конституції, регулятори, які призначаються в порушення Конституції, де немає таких повноважень у Президента, ми займаємося створенням якихось органів, які взагалі, на мій погляд, не несуть ніякого змістового навантаження, якщо це ми ведемо мову про конституційне право.

Я голосувати за це не буду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. Знаєте, досвід говорить про те, що коли ініціюється якийсь юридичний документ беззмістовний, то треба бути дуже настороженим. Це досвід адвокатський. Якщо в судовому процесі, там ініціюється якийсь беззмістовний позов або беззмістовне клопотання, або там якийсь беззмістовний в даному випадку нормативний акт, ще й беззмістовні зміни до Конституції, значить там якийсь зміст є і цей зміст невідомий або відомий тільки тому, хто ініціював, і він не пояснює цей зміст.

Я от дивлюсь по очах суддів, всі запосміхалися, всі знають, про що йде мова. Тому… і не тільки суддів. Тому я вам скажу, що тут не тільки він беззмістовний, він несе якийсь смисл, який нам невідомий.

То я би якраз утримався від… до моменту, поки ми всі зрозуміємо, який зміст в цих змінах, не голосувати, бо ви, підтримуючи, ви не розумієте, що ви робите. Ми відкриваємо зараз органи Верховної Ради, ми там бачимо комітети, депутатські фракції, тимчасові комісії. Все працює у нас, всі задоволені, створені, не знаю, там, що можна створити те, що може порушити Конституцію, те, що буде загрожувати інтересам якихось представників, не знаю, громадян України чи депутатських фракцій, чи депутатів. Ми не можемо придумати. Але якщо…, але коли ця норма з'явиться в Конституції, то, знаючи креативність учасників цього процесу, ми можемо придумати все, що завгодно під цей допоміжний орган, навіть не буду зараз вигадувати, щоб підказувати.

Тому я би взяв на себе відповідальність і запропонував би, точніше, не брати відповідальність голосувати за так званий беззмістовний законопроект, який може в такому випадку наповнитись абсолютно різним неочікуваним змістом, про який ви навіть зараз не підозрюєте. Тому я би утримався проти таких змін.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, колеги.

Я вважаю, що питання, коли постійно звучить, давайте ми щось відтермінуємо, якісь реформи, які Президент наш започатковує, також вони зараз недоцільні, треба також почекати. Наша країна вже чекає досить давно і говорити про те, що нам треба ще якийсь час для того, щоб подумати, або є якийсь механізм, який… почекати, поки ми там щось дочитаємо в цьому законопроекті, також не говорить про те, що країна буде рухатися швидкими темпами до якогось покращення. І говорити про те, що Голова Верховної Ради якимось іншим чином буде користуватися цією нормою, то я, чесно кажучи, довіряю Голові Верховної Ради і вважаю, що якщо йому потрібно буде скористуватись цією нормою і створити консультативно-дорадчий орган, то чому не надати йому таку можливість. Тому я повністю підтримую даний законопроект і…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Іванович Божик.

БОЖИК В.І. Ви знаєте, шановні колеги, ми вже, певно, дійшли до такої стадії, коли прихильники і противники цього законопроекту нічого нового один одному не скажуть. Тому я пропоную, пане голово, поставити на голосування і визначитися шляхом голосування, що ми робимо – рекомендуємо чи не рекомендуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Тоді ставлю на голосування висновок Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення зміни до статті 85 Конституції України (щодо консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради України) (реєстраційний номер 1028 від 29 серпня 2019 року) з таким рішенням: рекомендувати Верховній Раді України поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про

внесення зміни до статті 85 Конституції України (щодо консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради України) (реєстраційний номер 1028 від 29 серпня 2019 року) прийняти остаточно як закон. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України від комітету визначити заступника голови комітету Божика Валерія Івановича.

Прошу голосувати. Хто – за? Прошу порахувати. За – 12. Хто – проти? 7. Хто – утримався?

В залі – 19, так? Точно було 7 – проти? Я перепрошую, тому що я також рахував, у мене було 6. 7 було, так? Все, перепрошую. Дякую, колеги.

Тоді переходимо до наступного питання. Це попередній розгляд. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності судді, який виніс рішення з порушенням меж застосування обмежень прав) (реєстраційний номер 2469). Автор – наш колега народний депутат Власенко Сергій Володимирович.

Я пропоную надати слово автору законопроекту. Будь ласка, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане голово.

Сьогодні, ну, насправді ви знаєте цей багатостраждальний законопроект, який ми переносили декілька разів, передавали це не підкомітет під головуванням Михайла Миколайовича Новікова. Спочатку сказали, що не треба висновків з підкомітету з конституційного права, потім треба. Сьогодні відбулося засідання підкомітету з конституційного права, який схвалив своє рішення, (вибачте, пані голова підкомітету, що замість вас скажу це) визначив, що цей законопроект порушує, не відповідає вимогам Конституції. Я не зовсім, правда, зрозумів. Я не почув жодної відповіді на питання, в чому саме? Підготували висновок на п'яти листах… на п'яти

аркушах, пробачте, який містить як фактологічні, так і юридичні помилки. На моє переконання, не містить жодного аргументу.

Я ще раз звертаю увагу колег. Мова йде про абсолютно просту ситуацію. Є абсолютно спеціальна процедура в Європейському Суді з прав людини. Абсолютно спеціальна, яка називається "Розгляд скарги на порушення статті 18 Європейської конвенції з прав людини". Це абсолютно специфічна річ.

Я цитую зараз рішення… До речі, таких рішень по порушенню 18 статті до 15 по всіх країнах, по усіх країнах і за весь період існування Європейського суду з прав людини. Я цитую зараз 295 абзац рішення Європейського Суду з прав людини у справі "Тимошенко проти України". Це справа, яку я трішечки знаю і відтак користуюся саме цим рішенням. До речі, суд визнав в даному випадку порушення статті 18. Так от суд пише в своєму 95 пункті цього рішення: "Коли подається скарга за статтею 18 конвенції, суд застосовує дуже жорсткий стандарт доведення. Результатом цього є те, що існує лише декілька справ, в яких встановлено порушення цього положення конвенції". Це цитата із рішення суду.

Друга цитата із цього ж рішення суду, але вже пункт 271: "З огляду на те, що підстави, а, отже, мета попереднього ув'язнення заявниці залишалася незмінними до самого її засудження, суд вважає, що позбавлення її свободи впродовж усього цього строку було свавільним та незаконним". Тобто судова інституція, юрисдикція якої розповсюджується на Україну, встановила, що суддя, приймаючи рішення по застосуванню до Юлії Володимирівни Тимошенко міри запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, діяв свавільно і незаконно. При цьому мені інкримінують у висновку, що я нібито розширив підстави, передбачені Конституцією, для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності. Але нагадую, що одною із підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності є вчинення істотного дисциплінарного проступку, грубе або систематичне нехтування обов'язками, що є несумісними із статусом судді.

Саме це положення, а це положення підпункту 3 частини п'ятої статті 126 я і зазначаю у своєму законопроекті. Будь-який законопроект розширює – неправильне слово, не тлумачить – теж не правильне слово, бо тлумачить лише Конституційний Суд, роз'яснює. Тобто закон роз'яснює положення Конституції. Послухайте, колеги, я підкреслюю, ще раз, чи є, на ваш погляд, істотним дисциплінарним проступком судді, якщо він свавільно та незаконно запхав людину в тюрму? Ну, конечно, є. Звичайно, є. Я розумію, я знаю, що є позиція Верховного Суду з цього питання. Я розумію, чому Верховний Суд висловив таку позицію, як він висловив, знову це дані з "Телеграм-каналу "Досвід" . Я розумію, чому вони так зробили.

Але, колеги, я ще раз підкреслюю, мій законопроект не розширює конституційні підстави, передбачені Конституцією України, а відтак немає жодних підстав не передавати цей законопроект на розгляд Верховної Ради. Можливо, комітет у подальшому не погодиться з тим, як я запропонував це питання розв'язати, можливо. А, можливо, погодиться. Але це питання вже дискусії під час обговорення. Сьогодні мені кажуть про те, що щось там не так з цим законопроектом по відношенню до Конституції, цього немає.

Я вдячний голові підкомітету, яка під час, пробачте, пані голово, я вас процитую, яка під час обговорення цього питання сказала: "Ну, давайте ми проголосуємо таке рішення, але ж комітет може прийняти інше рішення".

Тому я закликаю комітет не підтримувати позицію підкомітету, тому що немає жодних обмежень і жодних неузгодженостей із діючою Конституцією, а відтак немає жодних підстав не передавати цей законопроект для включення його до порядку денного Верховної Ради України. Так він буде розглянутий по суті, питання 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Ольга Володимирівна Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, сьогодні на засіданні підкомітету з питань конституційного права я запитала всіх присутніх, чи всі в змозі ознайомитися з письмовим висновком, який пропонується на розгляд сьогоднішнього комітету, було отримано попереднє схвальне рішення. Але виступ Сергія Володимировича демонструє нам те, що все-таки потрібно зачитати. Тому, вибачте, тут п'ять сторінок. Але оскільки нас преса активно цитує і слухає, буду читати весь висновок, щоб ніхто не звинуватив нас в тому, що ми там щось приховуємо.

Отже, законопроектом пропонується в Законі "Про судоустрій і статус суддів" від 2 червня 2016 року визначити нову обов'язкову підставу звільнення судді, винесення суддею рішення з порушенням статті 18 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що визнано рішенням Європейського суду з прав людини, яке набрало статусу остаточного, а також збільшити строк притягнення до дисциплінарної відповідальності.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначені зміни обґрунтовані необхідністю вдосконалення правового механізму забезпечення права особи на справедливий суд, підвищення ефективності діяльності судової системи, вдосконалення дисциплінарної відповідальності суддів.

На думку автора законопроекту, прийняття та реалізація цих заходів дозволить посилити утвердження в суспільстві верховенства права та законності, сприятиме відновлення довіри до суду і суддів.

Аналізуючи цей законопроект на відповідність його положенням Конституції, слід виходити з наступного: статтею 126 Конституції визначено, що незалежність і недоторканність суді гарантується Конституцією і законами; вплив на суддю в будь-який спосіб забороняється; суддю не може бути притягнено до відповідальності за ухвалене ним судове рішення, за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку.

Також частиною шостою статті 126 Конституції передбачено чітко визначений перелік підстав для звільнення судді, перелік яких є вичерпним.

На конкретизацію положень статті 126 Конституції Закон "Про судоустрій і статус суддів" та Закон "Про Вищу раду правосуддя" визначають підстави та процедуру притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності, що є достатніми для розгляду питань щодо справедливої та пропорційної їхній провині дисциплінарної відповідальності.

Так, відповідно до частини другої статті 106 Закону "Про судоустрій і статус суддів" скасування або зміна судового рішення не має наслідком дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли скасоване або змінене рішення ухвалено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

З цього законодавчого положення випливає три суттєві висновки, на які ми спираємося.

По-перше, ухвалюючи рішення, ЄСПЛ не скасовує рішення національного суду, а встановлює порушення прав, передбачених Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. До того ж встановлення ЄСПЛ порушення конвенції в рішеннях національних судів досить часто зумовлюється комплексними причинами, зокрема і недосконалим законодавством. ЄСПЛ вирішує спори з державами загалом, а не із конкретними суддями. Тому констатація порушення статті 18 конвенції не означає автоматично встановлення у вчиненні правопорушення суддею.

По-друге, зміст судових рішень виключається зі сфери дисциплінарної юрисдикції, під яку підпадає суддя. Застосування суддею матеріального законодавства при розгляді і вирішенні справ є предметом перевірки виключно в судовому порядку, оскільки тлумачення закону захищено суддівським імунітетом. Отже, сама оцінка змісту судового рішення, зокрема його матеріально-правових аспектів, не може бути предметом дисциплінарного провадження. Якщо ж мають місце допущенні суддею порушення матеріального права, дисциплінарна відповідальність судді може наставати лише за частиною другою статті 106 Закону "Про судоустрій та

статус суддів", тобто за скасування або зміну судового рішення у випадку, коли порушення допущено суддею внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків. Суттєвим аспектом цього положення є те, що в такому разі законодавство не передбачає автоматичної дисциплінарної відповідальності судді за скасування або зміну судового рішення.

По-третє, застосування принципу пропорційності як складової верховенства права передбачає також врахування обставин, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність, зокрема особи судді, ступеня його вини у вчиненні дисциплінарного проступку, наявності інших дисциплінарних стягнень.

Запропоновані проектом Закону номер 2469 зміни суперечать законодавчо визначеному підходу до вирішення питання притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, що вимагає прийняття рішення лише за результатом з'ясування всіх обставин в кожному конкретному випадку.

Отже, розширення підстав… Звинуватили в необґрунтованості, ну, що. Читаю, читаю. Ні, Василь Іванович, звинуватили в необґрунтованості.

Отже, розширення підстав для дисциплінарної відповідальності притягнення судді до такої відповідальності внаслідок самого лише факту винесення суддею рішення з порушенням статті 18 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що визнано рішенням Європейського Суду з прав людини, яке набрало статус остаточного, за відсутності будь-яких ознак винної поведінки самого судді буде невиправданим, несправедливим і фактично підриватиме такий основоположний принцип здійснення правосуддя, як незалежних суддів.

Висновок щодо неконституційності положень проекту Закону 2469 в частині встановлення прямої залежності дисциплінарної відповідальності суддів від негативного рішення Європейського суду з прав людини у конкретній справі підтверджується і численними міжнародними стандартами у цій сфері. Так дисциплінарне провадження має здійснюватися з

урахуванням конституційного принципу незалежності суддівської діяльності, відповідно до якого воно не може бути спрямоване на оцінку судових рішень суддів, які можуть піддаватися критиці лише шляхом оскарження відповідно до закону.

Це Висновок № 1 (2001) Консультативної ради європейських суддів для Комітету міністрів Ради Європи "Про стандарти незалежності судових органів та незмінюваність суддів" від 1 січня 2001 року (пункт 69), Рекомендації CM/Rec (2010-2012) Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів "Незалежність, ефективність та обов'язки" від 17 листопада 2010 року (пункт 66), Основоположний принцип № 4 Великої хартії суддів Магна Карта суддів, основні принципи, прийняті під час Одинадцятого пленарного засідання у Страсбурзі 17-19 листопада 2010 року.

Адже, якщо суддя може бути притягнутий до юридичної та дисциплінарної відповідальності через його рішення, тоді неможливо зберегти судову незалежність або демократичний баланс гілок влади. Це Висновок № 10 (2007) Консультативної ради європейських суддів. Тлумачення закону, оцінювання фактів та доказів, які здійснюють судді для вирішення справи, не повинні бути приводом для цивільної або дисциплінарної відповідальності, за винятком випадків злочинного наміру або грубої недбалості. Рекомендації CM/Rec (2010-2-12) Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів.

Для того, щоб належним чином виконувати свої функції, суддя не може бути притягнений до дисциплінарної відповідальності за поданням держави чи незадоволеної сторони у справі, крім випадків, коли суддя визнаний винним за скоєння кримінального злочину або в разі, якщо його поведінка прямо суперечить установленим професійним суддівським стандартам.

Якщо це правило недотримується, то суддя змушений виконувати свої обов'язки під постійною загрозою звинувачення, що може принаймні підсвідомо вплинути на його рішення. А тому будь-яка спроба представників законодавчої чи виконавчої влади притягнути суддю до дисциплінарної

відповідальності за винесення конкретного рішення, якщо немає кримінального діяння чи прямого нехтування професійними суддівськими стандартами, є невиправданим втручанням у судовий процес і становить пряму загрозу незалежності суддів. Резолюція Європейської асоціації Тронхейм 27 вересня 2007, пункти 2, 3.

Відповідно до висновку Європейської комісії "За демократію через право" (Венеційська комісія), відповідальність суддів є допустимою лише за умови свідомого умисного або з огляду на грубу недбалість вчинення відповідного проступку. Тому відповідальність суддів, спричинена негативним рішенням Європейського суду з прав людини, повинна ґрунтуватися виключно на висновку національного суду про наявність умислу або грубої недбалості в діях судді. Рішення Європейського суду з прав людини не може використовуватися як єдина підстава для відповідальності суддів.

Це висновок Венеційської комісії Amicus Curiae Brief для Конституційного Суду Республіки Молдова про право регресу держави до суддів від 13 червня 2016 року № CDL-AD (2016), пункти 77, абзаци "а", "б".

З огляду на зазначене міжнародні стандарти в аспекті допустимості притягнення судді до дисциплінарної відповідальності за умови констатації рішенням Європейського суду з прав людини – порушення статті 18 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод – є одностайними та абсолютно визначеними. Результат їх аналізу свідчить про те, що винесення суддею такого рішення не може бути підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Таким чином встановлення на законодавчому рівні такої безумовної підстави для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності як винесення суддею рішення з порушенням статті 18 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що визнано рішенням Європейського суду з прав людини, яке набрало статусу остаточного, не відповідає

Конституції України та міжнародним стандартам у цій сфері, адже є загрози у порушенні конституційного принципу незалежності суддів.

Комітет також бере до уваги висновки Вищої ради правосуддя, Верховного Суду, Міністерства юстиції України та Інституту законодавства Верховної Ради щодо даного законопроекту, висновок Уповноваженого з прав людини Верховної Ради та Постанови Пленуму Верховного Суду щодо проекту Закону про внесення змін до Закону "Про судоустрій і статус суддів" щодо вдосконалення порядку притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів (реєстраційний номер 2271 від 16 жовтня 2019 року), що містить окремі подібні до законопроекту 2469 норми, якими визнано, що вказаний законопроект може завдати шкоду авторитету правосуддя та призведе до порушення принципу суддівської незалежності, внаслідок чого зазначеними органами не підтримується.

Згідно з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно відхилити. Відповідно до статті 94 Регламенту Верховної Ради Голова Верховної Ради або відповідно до розподілу обов'язків перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради за наявності передбачених цією статтею підстав за пропозицією головного комітету чи тимчасово спеціальної комісії або Погоджувальної ради повертає внесений законопроект чи проект іншого акта суб'єкту законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні. Підставою для повернення законопроекту проекту іншого акта без його включення до порядку денного та розгляду на пленарному засіданні є, зокрема, висновок комітету, до предмету відання якого належить питання конституційного права про те, що законопроект суперечить положенням Конституції України.

На підставі викладеного пропоную Комітету з питань правової політики визнати проект Закону 2469 таким, що суперечить Конституції, та рекомендувати Голові Верховної Ради повернути зазначений законопроект

суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

Ось такі наші аргументи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У ваших роздатках також є, да, також є рішення Вищої ради правосуддя щодо цього законопроекту, яка вважає прийняття його недоцільним. Є позиція Міністерства юстиції України: запропоновані проектом закону зміни не підтримуються Міністерством юстиції. І вже згадувався лист Верховного Суду України, який рекомендує законопроект відхилити. Просто це для того, щоб оголосити отримані нами позиції Вищої ради правосуддя, Верховного Суду та Міністерства юстиції.

Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Я спробую бути коротшим. Знаєте, багато букв це не означає, що багато змісту. Це, по-перше.

На жаль, цей висновок свідчить про одне єдине, що люди, які його готували, взагалі не розуміють ані що таке Європейська конвенція з прав людини, ані що таке amicus curiae brief Венеційської комісії, який подається в конкретних випадках під конкретний запит і розв'язує конкретні питання. По-третє, абсолютно очевидно, що люди, які готували цей висновок, ну, точно не розуміють, що таке 18 стаття Європейської конвенції з прав людини.

Я погоджуюся із тим, що, дійсно, ну, от висновок, величезний висновок: ЄСПЛ не скасовує рішення національного суду. Та, звичайно, що не скасовує, але він надає йому оцінку. Це перше.

По-друге. Я ще раз підкреслюю, мова не іде про будь-яке порушення Європейської конвенції. Зрозуміло, що якщо це порушення статті 6, то мова може іти про певні процедурні моменти, нема жодних питань. Звичайно,

якщо це іде порушення 5 статті, там можуть бути інші підстави, немає жодних питань і там, звичайно, ці підстави не можуть, не завжди можуть слугувати підставою для дисциплінарної відповідальності судді, сто відсотків погоджуюсь з цією тезою, але законопроект про інше.

Що таке 18 стаття Європейської конвенції? Цитую: "Обмеження, які дозволяються цією конвенцією щодо загальних прав і свобод, можуть застосовуватися тільки з тією метою, з якою вони передбачені". Перекладаю з європейської юридичної мови на нормальну. Це означає, що не можуть заходи кримінального покарання застосовуватися за політичну діяльність. І якщо суддя це вже зробив, то суддя вже здійснив істотний дисциплінарний поступок.

Я ще раз цитую рішення Європейського суду з прав людини у справі Тимошенко, 271 пункт. З огляду на те, а він аналізував дії конкретного судді у конкретній справі у конкретних обставинах. Європейський суд пише: "З огляду на те, що підстави, а, отже, мета попереднього ув'язнення заявниці залишалися незмінними до самого її засудження, суд вважає, що позбавлення її свободи впродовж всього цього строку було свавільним – це оцінка діяльності судді конкретного – та незаконним". І це є судове рішення, яке діє на території України.

І я ще раз підкреслюю, по 18 статті всі такі рішення, там, де дається конкретна оцінка судді. І якщо суддя взяв і замість того, щоб застосовувати кримінальне покарання за здійснення кримінального злочину покарав кримінальну людину за політичну діяльність, він вже вчинив істотний дисциплінарний проступок. І не треба ніяких рішень національних судів з цього приводу. Тому що оце рішення уже і є обставиною встановленою судовою інституцією, юрисдикція якого розповсюджується на Україну. Крапка.

Тому я ще раз підкреслюю, я готовий погодитися з доводами у висновку в частині загальних процедур Європейського суду, немає жодних питань. Але мій законопроект про інше – про абсолютно спеціальну, окрему,

виокремлену процедуру, яка має спеціальний стандарт доведення, спеціальний стандарт доведення. Яка має специфічну статтю, яка сама по собі в своєму змісті вже говорить про те, що порушення статті 18 визнається лише, якщо суддя під час розгляду справи свідомо застосовував закон для інших цілей ніж цей закон визначений. Стаття так сформульована. Тому я ще раз підкреслюю, багато букв не значить багато змісту.

Тут ще коротка репліка, що стосується, я закінчую вже, що стосується висновків Вищої ради правосуддя і інших інституцій, які ви згадували. Я хочу подякувати всім за ці висновки. Але жоден із них, окрім Верховного Суду не містить посилання на неконституційність. А відтак їх треба розглядати трошки пізніше. Вони зараз на цій стадії не мають жодного сенсу. Бо це означає просто, що Вища рада правосуддя з певних мотивів не погоджується з таким правовим регулюванням. О'кей, це їх право святе на це ніхто не зазіхає, ми про це повинні дискутувати під час розгляду законопроекту по суті або в першому, або в другому читанні. Зараз ми обговорюємо лише єдине питання – чи цей законопроект суперечить Конституції чи не суперечить.

Я ще раз підкреслюю, мета законопроекту – роз’яснити положення підпункту 3 частини п’ятої статті 126. Що оце порушення є складовою істотного дисциплінарного проступку, і все, більше цей законопроект не про інше, тільки про це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Народний депутат Макаров був перший.

МАКАРОВ О.А. Колеги, ну давайте уважно зараз послухаємо доводи сторін, які ведуть професійну дискусію, дуже, мені здається, фахову. Мова йде про те, що у нас ми маємо статтю 126 Конституції, де в частині шостій, да, пункт 2 написано, та пункт 3: "Вчинення істотного дисциплінарного проступку є підставою для звільнення судді". І Закон "Про статус суддів" він

конкретизує ці підстави, конкретизує. І серед інших конкретизацій з'являється конкретизація, яку пропонує Сергій Володимирович, який, ми всі знаємо, мабуть, єдиний з нас має практичний досвід в цьому питанні, який це спробував своєю діяльністю, своїми руками потрогав як це працює. І в даному випадку мова не йде про якусь автоматичну кнопку, яка починає натискатися в разі, якщо відбувається порушення, встановлення порушення суддею статті 18 Конвенції.

Мова йде про те, що уповноважений орган український – Вища рада правосуддя, в даному випадку, розглядає це питання. І розглядаючи скаргу на суддю, встановлюючи наявність чи відсутність вчинення істотного дисциплінарного проступку, констатує, з посиланням на закон, який може бути прийнятий, що це є підстави для звільнення. Ну, дійсно, порушення статті 18 і інші порушення, як правильно сказала Ольга Володимирівна, це різні речі. Просто рішення ЕСПЧ не може бути підставою для звільнення судді. Але мова іде про те, що міжнародна інституція, уповноважена це робити, встановлює, що рішення було свавільне і упереджене. Що це значить? Це значить, що встановлено, що можливе здійснення політичних репресій відбувалося, і суддя виступив інструментом цих політичних репресій, і це Україна визнає. Це може бути підставою для звільнення судді. Що тут поганого? Точніше, що тут неконституційного? В будь-якому випадку рішення буде приймати уповноважений орган.

Ну, і саме головне, я, можливо, з цього мав би почати. Ви посилаєтесь на висновок Головного науково-експертного управління. Науково-експертне управління чітко пише: воно не погоджується з цим законом, вона пропонує відхилити. Але пише, висновок: "За результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно відхилити". Це значить, що його треба включити в порядок денний, пустити в зал, обговорити і далі, якщо вважаєте за необхідне, треба відхилити. Для чого його визнавати неконституційним? Там нема неконституційності. Тим більше така жвава дискусія у нас.

Я би його зараз рекомендував би включити в порядок денний, далі ця дискусія була би в сесійній залі, і будемо визначатись. У мене також є зауваження до цього закону, я проти автоматичності такої, яка тут можлива бути присутня. Суддя ж не був стороною розгляду в ЕСПЧ. Тому йому треба дати можливість… Бо це не він може був, може переплутали, може випадково його прізвище назвали. В будь-якому випадку суддя має право висловлюватися. Тому це неавтоматично, але це підстава, одна з підстав передбачена Конституцією і конкретизована Законом "Про судоустрій і статус суддів".

Пропоную підтримати пропозицію включення цього питання до порядку денного сесії. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дякую за можливість виступити.

Щодо цього законопроекту, я хочу вас поправити, що не тільки Власенко має такий більш досвід у справах кримінальних, я теж маю досвід у справах кримінальних. І я розумію, про що…

МАКАРОВ О.А. В ЕСПЧ?

ДИРДІН М.Є. Ні-ні, я кажу по справах кримінальних щодо… А, ви до ЕСПЧ.

А як щодо справи "Тимошенко проти України"? Я пам'ятаю, це, мабуть, 2011 рік буде, коли взяли її під варту, і ті підстави, які слугували для взяття її під варту, виникає сумнів. Я теж це розумію. І будучи якось захисником по справах, я бачив, як водили Тимошенко в СІЗО Лук'янівському під конвоєм.

Але інше. Щодо предмету неконституційності цієї підстави, я теж не вбачаю, але щодо механізму автоматичності звільнення – це інше питання. Тут є дискусія. І я вважаю, що не може бути автоматичного звільнення тільки на підставі оцього рішення ЄСПЧ, але як підстава для дисциплінарної відповідальності судді для того, щоб був або мав би бути запобіжником від політичних переслідувань, він повинен бути. Це моє переконання. Тому що по справах кримінальних такі питання трапляються, на превеликий жаль, є. А тому ставити питання про неконституційність цього законопроекту… Я не бачу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

Ну, я підтримую запропонований підкомітетом варіант рішення. Поясню… Я за нього голосував, як вірно замітив Сергій Володимирович, як член підкомітету.

Поясню, чому. Я не заперечую того, що рішення ЄСПЛ, незалежно, по якій процедурі воно винесено, навіть через… особливо, мабуть, ну, це якась особлива процедура, дійсно, більш… яка більш досліджується, більш скрупульозно до неї ЄСПЛ підходить, що воно може бути – може бути! – підставою розгляду дисциплінарного провадження щодо судді.

Проте в даному випадку… *(Шум у залі)* Може бути. Я не заперечую, що може бути. Проте в даному випадку в запропонованому законопроекті от якраз іде мова, як деякі колеги підмітили, про автоматичне звільнення судді…

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

БАБІЙ Р.В. Чекайте, Сергій Володимирович, давайте я закінчу думку, а ви… Я висловлюю свою думку.

Це автоматично має, скажемо так, автоматично прийняття такого рішення тягне за собою звільнення Вищою радою правосуддя судді. А це якраз і є, в цьому якраз і є суперечність статті 126 Конституції України щодо того, що суддя не може бути притягнутий до відповідальності за прийняте ним рішення. Як я вже сказав, це може бути підставою, якщо в статті 109, якщо я не помиляюся, є перелік істотних дисциплінарних проступків і пропонується законопроектом виділити в окрему підставу, яка є автоматично, є підставою для звільнення судді. Тобто ВРП в запропонованій концепції виконує роль церемоніальну. Вона лише…

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

БАБІЙ Р.В. О'кей. Як Президент під час призначення суддів.

Тому от саме такий підхід, на моє переконання, і є таким, що суперечить Конституції. Якщо законопроект буде доопрацьований, можливо, якщо цю підставу внесуть наряду з іншими підставами в 109 статтю, в 109-у, в частину дев'яту, якщо я не помиляюся, і воно буде оцінюватися як будь-яка інша підстава для притягнення до дисциплінарної відповідальності, тоді, можливо, тоді, на моє переконання, суперечність Конституції усунеться.

Проте в даній концепції очевидна суперечність статті 126 і знову ж таки прошу врахувати той факт, як уже згадували, що, в принципі, суддя при вирішенні питання про його звільнення, він позбавлений навіть будь-яку позицію висказати, оскільки він уже, він взагалі усувається від розгляду питання свого про звільнення. Тобто ЄСПЛ виніс рішення без його участі само-собою і потім ВРП автоматом його звільняє, знову ж таки не вислухавши суддю, не… притягнення до відповідальності без врахування думки винної сторони.

Тому я прошу колег підтримати запропонований підкомітетом висновок і проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Хто ще хоче висловитися? Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Да. Я дуже коротко, тому що часу вже мало. Такі поважні гості чекають виступу.

Я хочу сказати, що у нас взагалі за ці кілка місяців, коли ми розглядаємо цей законопроект, спектр підходів до нього такий радикальний: спочатку ми пропонували його включити майже без обговорення, тепер дійшло до того, що ми визнаємо його таким, що суперечить Конституції України. Бачите, який у нас… Провокуєте дискусії жваві. *(Шум у залі)* Да.

Мені здається, що ми сьогоднішню дискусію не на часі проводимо, тому що ця дискусія, правильно сказано, щодо розгляду його в першому, а вже конкретніше в другому читанні. Або застосування 116-ї, можливо. ця наша дискусія, яка сьогодні мала бути відбутися, вона мала стосуватися тільки одного – істотний дисциплінарний проступок, який є в 109-й, і там є різні тлумачення. Я все ж таки наполягаю на тлумаченні, бо Конституційний Суд, він дає офіційне тлумачення, а закон дає тлумачення, і кожен з нас може давати своє тлумачення.

Суб'єкт права законодавчої ініціативи. Ще одною додатковою підставою такого тлумачення чи, як він сказав, роз'яснення має право запропонувати парламенту чи ні? От з приводу цього має бути зараз дискусія. Бо якщо він не має права, якщо такого роду ініціатива апріорі суперечить Конституції, то значить 109-а вся суперечить Конституції. Ну за логікою.

То зважаючи на ці обставини, мені здається, що... я бачу вже настрій колег, давайте ми на цьому етапі так радикально не підходити, а все ж таки даємо можливість, щоби сесійна зала визначилася. Я не знаю. Яка буде

перспектива його визначення. Я чомусь допускаю, що вона не буде такою яскравою, як би хотів Сергій Володимирович, але це, принаймні, дає якийсь підхід для того, щоб ми надалі уніфікували нашу роботу, тому що ми, чесно кажучи, ще невідомо, якщо ми зараз таким рішенням чи ми собі не нашкодимо в майбутньому щодо інших підставі. Все може бути, життя ж – така річ, яка, ви знаєте, вона часто змінюється. Тому я би просив все ж таки дати можливість цей законопроект розглянути сесійній залі. Хай сесійна зала визначається. Якщо він буде підтриманий, то ми, я думаю, вже бачу з цієї дискусії, точно усунемо те, про що було сказано , і я так відчуваю, що автор не буде заперечувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. Шановні колеги, у мене не настільки виступ, як я хотів би запитати, задати запитання Сергію Володимировичу. От якщо ми гіпотетично припустимо, що цей закон буде прийнятий, як, на вашу думку, наскільки він позитивно буде сприяти судочинству чи навпаки він буде мати негативний ефект для цього?

ВЛАСЕНКО С.В. Дозволите відповідь? Із власного досвіду я можу сказати наступне. Ви знаєте, чому суддя Кірєєв приймав таке рішення, яке він приймав? Тому що він відчував повну безкарність, повну, стовідсоткову безкарність. Оце хоча б... Я ще раз підкреслюю, я готовий дискутувати щодо автоматичності, це нормальна історія. Я готовий до дискусії, я не кажу, що я там внутрішньо з цим погоджуюсь, але я готовий до дискусії професійної. Але цей законопроект принаймні буде і певним запобіжником, коли суддя буде думати: от я такі беспредельные рішення приймаю, а вдруг по мені буде рішення ЄСПЛ, і мене звільнять.

І це, повірте, психологічно це точно додасть йому хоробрості трошки по-іншому до цієї справи відноситись. І точно воно зніме оцю безкарність, яка є, стовідсотково. І відтак, на моє переконання, це надасть якраз можливість незалежності судді. Якщо навіть на нього будуть тиснути, він скаже: "Почекайте, хлопці, в законі є отакий запобіжник. Ви під що мене пихаєте! Під що ви мене пхаєте! Що ви мені розказуєте, мене завтра звільнять з роботи, влада звільниться і мене звільнять з роботи!". І принаймні це захист для суддів певний.

Я розумію, що у них логіка інша, як мені здається, і вони з інших міркувань виходили. Вони над цим трошки не подумали, що це для них захист, для суддів, від свавілля, яке відбувається по відношенню до них. І якщо якийсь чиновник йому дзвонить, він скаже: "Братику, дякую тобі, але почекай, в законі є така підстава, мене завтра звільнять з роботи. Я не буду цього робити. Я буду діяти принаймні несвавільно і не незаконно, що б мені це не встановив Європейський суд". Тому я ще раз підкреслюю, я готовий до дискусії як по автоматичності. Можливо, це така, це в мені мінімальні залишки юношеского максимализма. Можливо, ми перейдемо до якихось неавтоматичних процедур. Можливо, ми це включимо в перелік обов'язкових підстав для розгляду ВРП – нема жодних питань. Можливо, ми надамо ВРП дискрецію, але це дискусія першого і другого читання. Ну, скоріше за все, другого, я погоджуюсь з Русланом Петровичем. Тобто зараз мова абсолютно про інше. Мова зараз іде про те, що стаття 126, до речі, якщо ми її цитуємо, то давайте її цитувати, ну, коректно. Суддю не може бути притягнено до відповідальності за ухвалення ним судового рішення – правильно, але там стоїть кома. І далі написано: за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку. І я своїм законом тлумачу, що оця дія – точно дисциплінарний проступок.

_____. Судове рішення – це дисциплінарний проступок, ви так тлумачите?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, послухайте. Шановні колеги, ще раз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є пропозиція, я перепрошую, є пропозиція.

ВЛАСЕНКО С.В. Я завершу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! Олег Анатолійович! Є пропозиція по одному.

ВЛАСЕНКО С.В. Да, да, великий…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергій Володимирович, продовжуйте.

ВЛАСЕНКО С.В. Да, таким же, как вы были, Михаил Николаевич, в судебных процессах. Вы тоже были великий толкователь.

Тому не будемо розказувати. Колеги, а як ставитись? Я ще раз підкреслюю, Європейський суд встановив, що дії судді були свавільними і незаконними. Так що це, не дисциплінарний проступок? Встановлено судовим рішенням! Конечно, чистої води дисциплінарний проступок.

Тому на сьогоднішній день, я ще раз, я не бачу жодних… Ви можете приймати рішення яке завгодно. Шановний колега Бабій уже зазначив, що якщо цей законопроект буде змінено і звідти зникне "автоматичність", то він вже буде вважатись, що він відповідає Конституції. Окей, я все почув. Це означає, що рівно через один тиждень буде новий законопроект зареєстрований з цього питання. Трошки я поміняю там слова, так. Приберу для вас спеціально, пане Бабій, приберу "автоматичність" і ми знову повернемось до цієї дискусії рівно через тиждень.

Дякую, пане голово. Вибачте, я трошки…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ось вже вирішення питання, так? Я розумію.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. Дякую.

Ви розумієте, на це можна дивитися з двох сторін. З однієї сторони, можна погодитися з Сергієм Володимировичем, що це в якійсь мірі буде дисциплінувати суддів. Оскільки над ними буде висіти загроза відповідальності про те, що вони будуть приймати правильні рішення… законні, пробачте, законні рішення.

Але з другої сторони, знаючи про те, що людина попадає під відповідальність, їй буде дуже тяжко, ось у суді буде дуже тяжко, особливо в якихось таких спірних моментах прийняти рішення по тій чи іншій справі. І, звичайно, він буде старатись мінімізувати свою відповідальність. Я не зовсім впевнений, що в такій ситуації такий законопроект буде сприяти здійсненню судочинству.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Що ще хотів додати. Ну, якщо ми приймемо цю концепцію як таку, що відповідає Конституції, це автоматичність за винесення суддею свого рішення, хай навіть оцінене ЄСПЛ по спеціальній процедурі, то ми, вибачте, можемо дійти до того, що якщо суд, національний суд, встановить порушення Конституції суддею, то ми теж будемо це визнавати як автоматичне притягнення до відповідальності і звільнення? Якщо Верховний Суд встановить, що суддя порушив Конституцію України – о'кей, давайте його звільняти. І визначимо це як істотний дисциплінарний проступок. Знову ж таки у випадку ЄСПЛ, у випадку рішення національних судів ми

впираємося лише в статтю 126 Конституції, яка забороняє притягувати до відповідальності суддю за винесеним ним рішення.

ВЛАСЕНКО С.В. Остання коротка репліка, і я навіть замовкну по інших питаннях порядку денного. Але зверніть увагу, стаття 126 Конституції жодного слова не говорить про автоматичність чи неавтоматичність. Зверніть увагу! Вона говорить лише про підстави, а не про процедуру. Тому говорити про те, що стаття, яка говорить про підстави, а законопроект мій говорить про процедуру і мій законопроект порушує Конституцію, ну, де логіка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, всім доброго вечора, кого ще не бачив. Радий приєднатися.

Я пару слів буквально щодо законопроекту, знаю, знайомий, і є відповідна позиція. Але хотів би звернути увагу всіх на те питання, що от мені здається дуже дивним, що ми в нашій країні по відношенню до судової влади намагаємося або якось їх надавити на них, да, максимально якісь за межі в рамки такі нажати, якісь показові, я не знаю, знущання над суддями провести, наділити ще одним дисциплінарним стягненням, я не знаю, ще одним покаранням, або ми намагаємося підвищити зарплатню їм максимально до якогось верху, незрозуміло жодному громадянину в країні.

Дивіться, я не знаю, чи це кнут, чи пряник, але не працює це, колего.

ВЛАСЕНКО С.В. Це вам так здається.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я впевнений, це не працює. Я ж працюю в судовій системі і працював до моменту, як став депутатом. І ви також працювали, але ви трошки раніше перестали працювати. Ви розумієте, не працює це. Я

думаю, що нам просто треба, шановні колеги, зрозуміти, напевно, що особа, яка є суддею, якісь моральні принципи цієї особи, якісь професійні принципи цієї особи вони не можуть змінитися ані грошима, які ми пропонуємо, ані кнутом, який ми кожного дня ми над ними махаємо, розумієте, не працює це.

Якщо ви бажаєте, дійсно, що воно, ну, система судова була… Ну, напевно, ми всі розуміємо, якою вона має бути, да, от по результату, да, справедливою, професійною, моральною. Я думаю, що це, колеги, оцей кнут і пряник, особам яких ми пропонуємо чи не ми пропонуємо, пропонуються на судді, вони мають їх отримати ще в дитинстві. Тому що ми не можемо це змінити. Якщо особа з дитинства не має цих принципів, ніякий кнут, ніякий пряник не переробить її. Більш того, логічним є, що ця особами не має бути суддею. Оце питання ми маємо вирішити, на мою думку, саме на питанні, коли ми обираємо цих суддів, коли вони проходять відповідне кваліфікаційне оцінювання, коли ми з вами маємо ту ганебну ситуацію по кваліфікаційному оцінюванні, яке зараз є. Йшли, йшли з порадами сусідів, я не знаю, партнерів іноземних, своїх, і прийшли на сьогоднішній день, що біля розбитого корита, перепрошую.

Але я впевнений в тому, що неактуальні ці питання – ані цей кнут, ані цей пряник. І от з цього приводу, я прошу просто вас замислитись над цими питаннями і, дійсно, якось співпрацювати в напрямку на результат саме судової системи, щоб ми її, дійсно, отримали ту, яку ми намагаємося отримати. А не наказували чи карали, перепрошую, за те, що вони… Ну, вони мають таку можливість приходити до суддівства саме, ну, саме ті, яких тільки карати і треба, або, я не знаю, поощрять незрозумілими преміями.

Я перепрошую, це трошки наболіло, але, я думаю, воно умисно дуже.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. Я дуже дякую, що колега Власенко зі мною погоджується. Але я скажу так, що більш того, оці кнути і пряники, навіть пряники, вони навпаки професійним моральним суддям як каталізатор для того, щоб уходити з цієї професії.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, не лишати зарплати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зарплата – це наступне питання, тобто…

ДЕМЧЕНКО С.О.. Сергію, от є… Да. Я дуже дякую, що ми в діалозі, незважаючи на те, що мікрофон у мене. Ви розумієте, коли морально, зрозуміло, особа вихована, вона отримує зрозумілу зарплату. Коли їй дають незрозумілу зарплату, в неї трохи перевертається в голові, тому що вона знає, що там бабуся отримує взагалі тисячу гривень пенсії. І це порівняння, розумієте. І що, це буде добро для цієї особи? В неї мораль як буде в мінус працювати чи в плюс? Я думаю, в мінус. Я не призиваю взагалі ці запобіжники прибрати чи заохочення прибрати, але я хочу звернути увагу просто, ми не над тим працюємо, колеги, не над тим працюємо.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, народному депутату Демченку.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. Шановні колеги, давайте повернемося…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повернемося до обговорення.

НОВІКОВ М.М. Повернемося до законопроекту з точки зору його відповідності або невідповідності Конституції. Наголошую на те, що підставою для звільнення судді, як правильно було зазначено, стаття 126 пункт 3, - це істотний дисциплінарний проступок. Там немає в Конституції, не зазначено, що суддя звільняється у разі винесення суддею рішення з порушенням статті 18 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Немає такого в Конституції, тому саме такі пропозиції, такі зміни, вони суперечать Конституції. Мені було інтересно все-таки, а вот порушення… Я вас не перебивав. … Порушення статті…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте ми дуже поважно…

НОВІКОВ М.М. …порушення статті 18 Конституції… У нас є представники Вищої ради правосуддя, у нас є представники судової влади, зокрема Вищої ради правосуддя. Все ж таки під який же пункт підпадає порушення Конвенції про захист прав людини? Проаналізувавши статтю 106 Закону України про статус суддів, підставами для дисциплінарної відповідальності є, і тут перелічено: суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з таких підстав: умисно або внаслідок недбалості – і йде перелік його дій – це відмова в доступі до правосуддя,

Не зазначено в судовому... Цього немає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, народні депутати Власенко і Макаров, я прошу не перебивати. Ми вас уважно слухали.

НОВІКОВ М.М. Є цілий перелік. І є пункт 4 статті 106. Давайте дослухаємося. Є пункт 4: умисне або внаслідок грубої недбалості допущення суддею, який брав участь в ухваленні судового рішення порушення прав

людини основоположних свобод або інших грубих порушень закону, що призвело до істотних негативних наслідків.

От хотілося б запитати. Це саме той пункт, який може охоплювати у тому числі порушення конвенції? Якщо ні, то ви хочете сказати, що порушення конвенції взагалі як порушення при прийнятті рішення можливе взагалі непередбачено як підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності, ви хочете його як тільки перше буде внесено?

Мені б хотілося запитати представника Вищої ради правосуддя. А чи були випадки розгляду відкриття дисциплінарного провадження з підстави порушення конвенції суддею? Чи, можливо, було...

ВЛАСЕНКО С.В. Михайло Миколайович, можна я відповім на ваше питання, а потім ми послухаємо думку Вищої ради правосуддя. Я вам ще раз поясню. Є величезна різниця між загальними порушеннями конвенції, які точно підпадають під оце, що ви сказали, але вони потребують завжди додаткового дослідження. Тому що там треба досліджувати умисел, там треба досліджувати тяжкі наслідки, чи були вони, чи не були і так далі. Стаття 18 Європейської конвенції дуже специфічна, я підкреслюю ще раз. Якщо вже Європейський суд встановив, що суддя діяв свавільно і незаконно – свавільно і незаконно – це означає, що це вже все встановлено.

НОВІКОВ М.М. Я вас це чув. Сергій Володимирович, ви повторюєтеся. Ще раз, під який пункт діючого Закону про судоустрій статус суддів можна було б застосувати як підставу для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності за порушення статті 18, на вашу точку зору? За діючою, діючою редакцією закону.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

НОВІКОВ М.М. Ні. Мається на увазі… Ні, це як пропозиція, яка ще не прийнята. За діючою редакцією закону, на вашу точку зору, за яким пунктом можна було притягувати суддю до дисциплінарної відповідальності?

ВЛАСЕНКО С.В. Все одно, все одно, тлумачачи…

НОВІКОВ М.М. Не можна відповісти на це питання.

ВЛАСЕНКО С.В. Відповідаю на це питання. Це ж ви…

НОВІКОВ М.М. Тобто ви вважаєте, що діюча редакція закону не охоплює цей випадок?

ВЛАСЕНКО С.В. Можна я завершу? Я вважаю, що із практичних міркувань все одно Вища рада правосуддя повинна була би виходити через тлумачення поняття "істотний дисциплінарний проступок". Все одно, все одно єдине, що вони би до цього доходили певними логічними розмірковуваннями. А я пропоную це зафіксувати в законі і все. Це була би та сама стаття, але їм би треба було до цього додумуватися і давати додаткові аргументи, чому вони використали саме цю підставу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, по-перше, я хочу наголосити, що ми Комітет правової політики. Дві неділі назад прийшло рішення Конституційного Суду, висновок про неконституційність деяких законопроектів стосовно зміни до Конституції, пам'ятаєте? Прямо було вказано, що неконституційний цей законопроект.

Ми що зробили тут? Уважаемые коллеги, ми взяли, проголосували, сказали – на розгляд до Верховної Ради, де був висновок Конституційного

Суду про те, що це норма неконституційна. Скажіть, будь ласка, а ми сейчас що робимо? Ми надаємо оцінку, ми становимося тлумачами і, виходячи з того, що неконституційний, замість висновку Конституційного Суду ми кажемо, пропонуємо, це друге питання, про що я хочу поставити, рекомендувати Голові. Тобто проект повинен там бути, так я розумію, на засідання Верховної Ради стовідсотково. Ми не можемо відмовити чи поставити шлюз, щоб не поступив цей законопроект. Ми не можемо, а ви пишете. І повернути, Голові рекомендувати, без його включення в порядок денний. І при цьому посилаємося на те, що він неконституційний. Де ми були тоді, як гриміло по змінах по Конституції? І це не один законопроект був там, ви це знаєте. Вам не треба називати? Не треба. Це два законопроекти які стосуються змін до Конституції. Так що, якщо іде з Банкової – один підхід, якщо іде от Власенка чи від любого суб'єкта законодавчої ініціативи – другий. Так не може бути, шановні колеги, це перше.

І друге, що я хотів би сказати, що тут дійсно питання, що норми Конституції, вони не підчиняються європейським нормам і нормам міжнародних відносин, це стосовно того, що є дійсно стаття 126, яка визначає підвалини і встановлює принципи, і виключний перелік. Я хочу тут зразу ж повернути до того законопроекту, коли повісили, що за прогули, будемо так, образно кажучи, за прогули звільнити, забрати мандат у народного депутата. Пам'ятаєте, був і такий законопроект і зміни в Конституцію по ньому були? Тут є суддя, а там був народний депутат. І це ж надо було написати: за те, що він не вийшов на роботу, забрати мандат, який дали йому люди, як мінімум 130 тисяч. Я - це для тих, хто ініціював і підказував Президенту. І ми тут сиділи, всі бачили, що Конституційний Суд зробив висновок, що він є неконституційний в цій частині, чітко сказав. І неповністю, не абсолютно, скромно сказав, як це і випливає з Конституції: є неконституційним в цій частині. Ми що зробили? Ми що рекомендували не включати його в розгляд? Шановні колеги, пісок – товстий слой, але ми так голови не заховаємо там, повірте, воно ж видно все. А тому давайте виходити

з цього єдиного принципу. Є питання. Щодо того, що нема перечню в Конституції, то є проблема, всі ж понимают. Але ми це сейчас не розглядаємо. Ми розглядаємо доступ до розгляду законопроекту, який поданий суб'єктом законодавчої ініціативи, рівного серед рівних – Конституція так і каже. Суб'єкти законодавчої ініціативи є рівні за виключенням, де передбачено, що там невідкладний, Президент може просити те чи інше. І, коли може Президент, і його право це і має це робити. От і все. Я хотів би з цього виходити.

А, що стосується… Я скажу свою суб'єктивну точку зору, що тут є проблеми, несостыковки з нормами Конституції як норми прямої дії, на які не поширюється ніяке, ніхто ніколи не може поширити свою юрисдикцію, я кажу, норму міжнародного права на нашу Конституцію. Вона у нас єдина і верхня. Має вищу юридичну силу. Почитайте статтю 8. От тому я з цього і виходжу. А тому, виходячи, що у нас по суті предметом є сьогодні ці процедури, давайте не ставити додаткові шлюзи і тим більше міняти свою правову позицію як Комітету правової політики. Раз ми уже, система у нас така і ви погодились, і голосували, і починається більше з 13 осіб, на скільки я пам'ятаю. То давайте ми іти і тут таким же шляхом, щоб воно було все в рамках Конституції і принципів, які виробив Комітет правової політики. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. Закінчу свою думку з точки зору того, що говорив відносно чинної редакції Закону "Про судоустрій і статус суддів". Що таке порушення, яке мало місце, на яке наголошував Сергій Володимирович, вони підпадають під пункт 4 статті 106, і могли бути підставою для дисциплінарного провадження. В даному випадку знову ж звертаю увагу, що даний законопроект він не просто дає тлумачення чи роз'яснення, що таке істотний дисциплінарний проступок, і це стосується вже і іншої статті. Це

мається на увазі вже стаття 109. А має прямим текстом, що суддя звільняється Вищою радою правосуддя за те, що він виніс… Суддя, який виніс таке рішення звільняється Вищою радою правосуддя. Тобто вносить як окрему підставу, яка не передбачена Конституцією для звільнення судді. Якщо б ми обмежились тільки поняттям, що таке є "істотний дисциплінарний проступок", можливо, можна було б так і залишити даний законопроект. А якщо ви визначаєте даним законопроектом, що це є підставою для звільнення судді, то це вже є вихід за межі Конституції і суперечить Конституції, з моєї точки зору.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Макаров Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. …не погоджуюсь, але так, як ви викладали думку, воно абсолютно ми повинні були прийти до іншого висновку. Є стаття 126 Конституції, де у нас вказано підстави для звільнення судді. Є Закон "Про судоустрій і статус суддів", де повторюється норма Конституції, а далі йде конкретизація. Автор законопроекту пропонує розширити цю конкретизацію. Почекайте. Конкретизація не є порушенням Конституції. Да. З самого початку був закид про те, що автор, тлумачачи, як ви сказали, чи вводячи нову підставу, порушує. Та він не вводить нову підставу, він просто… Він… Почекайте, зараз іде конкретизація статті Конституції і така сама конкретизація вже є в чинному законі.

Колеги, я ще раз вас закликаю. От у нас є висновок Науково-експертного управління. Вони пишуть, загальний висновок, я повторюю: "За результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно відхилити". Тобто вони пропонують включити його в порядок денний, обговорити і відхилити. Ініціатор законопроекту буде відстоювати. Ви будете заперечувати. Ми будемо визначатись. Але для цього його треба включити в

порядок денний. Ми зараз відкрили дискусію по суті. Ми вже всі зрозуміли, що ніякого порушення Конституції немає.

Що по статті 94?

_____. Дискусія по статті 94, відповідність Конституції, все.

МАКАРОВ О.А. Ну ми вже всі прийшли до висновку, що мова йде про конкретизацію положення конституційного. Така конкретизація є в законі. Ініціатор законопроекту розширює конкретизацію. Можемо погодитися, можемо не погодитися. Ніякого порушення Конституції тут немає і бути не може.

Я вам скажу про іншу річ. Ну, не може бути, щоб 14 чоловік думали однаково, просто як по команді. Давайте вже тут упередженість просто заберемо. Давайте… В даному випадку, коли ми говоримо про те, що суддя може бути притягнутий до відповідальності за фактично встановлену свою упередженість, ми не маємо складом комітету допускати упередженість одностайно, однієї політичної сили. Давайте вже якось вільно проголосуємо, а ще краще, давайте підтримаємо і дамо можливість вільно обговорювати це питання на сесії Верховної Ради після включення до порядку денного.

ВЛАСЕНКО С.В. У мене є прохання ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович.

Я думаю, що ми абсолютно вільно визначаємося в цій залі, і всі мають час, ми нікого не обмежуємо. Тому я думаю, що кожен член комітету, народний депутат, він відповідальний за свій голос і за своє прийняте власне рішення.

Ще хотів Олександр Геннадійович.

ПУЗАНОВ О.Г. Так.

Ну, я буду коротко виступати. Я думаю, що тут треба виходити з легітимної мети законопроекту, і відповідно, нашого ставлення до цієї легітимної мети. На мою думку, легітимна мета, вона зрозуміла – це притягнення до відповідальності, до дисциплінарної відповідальності судді, який умисно вчинив дії, які призвели до тяжких наслідків і це було підтверджено відповідним рішенням Європейського суду з прав людини.

Я думаю, що в такому випадку, кожен з нас погодиться, має бути якась реакція з боку держави, має бути якась відповідальність цього судді. І, власне кажучи, пропонується таку відповідальність внести, розширивши перелік тих випадків, тих підстав, на яких суддя притягається до дисциплінарної відповідальності. Я думаю, кожен з нас погодиться з тим, що це легітимна, нормальна конституційна мета.

Щодо способу та процедури застосування такої відповідальності, є питання. Я думаю, що доцільно було би передбачити, що це має обов'язково тягнути за собою відкриття дисциплінарного провадження і розгляд питання про, відповідно, притягнення судді до дисциплінарної відповідальності у вигляді звільнення.

Тому я пропоную все ж таки дозволити цьому законопроекту свій шлях, щоб ми проголосували за нього у Верховній Раді в першому читанні, щоб ми виправили тут з вами і знайшли формулу, яка задовольнить всіх учасників процесу і не буде викликати сумнів щодо, скажімо так, конституційності чи відповідності Конституції. І тоді вже до другого читання ми з вами отримаємо документ, який буде відповідати і за змістом, і за формою цій легітимній меті, якій він має слугувати. Тому пропоную голосувати за те, щоб він був включений до порядку денного, і відповідно, висновок, який пропонується, відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, у нас є дві пропозиції. Тобто перша пропозиція підкомітету, яка вже була...

НІМЧЕНКО В.І. Уточніть, дійсно, уточніть, щоб....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка вже була, да, викладена головою підкомітету Ольгою Володимирівною Совгирею. І є інша пропозиція, яка вже була підтримана кількома членами комітету, про внесення до порядку денного.

Тобто перша пропозиція: це визнати проект таким, що суперечить Конституції України та рекомендувати повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи. Друга пропозиція була про включення до порядку денного.

Я пропоную голосувати, так ми традиційно голосували за пропозицію, яка надійшла пізніше. Тобто...

НІМЧЕНКО В.І. Поіменна. Поіменна пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас є поіменна?

НІМЧЕНКО В.І. Є пропозиція поіменна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, озвучте під...

НІМЧЕНКО В.І. Є пропозиція поіменно проголосувати. Прошу поставити на голосування.

_____. Зустрічна пропозиція. Давайте всі питання взагалі нашого комітету голосувати поіменно. От всі, всі питання. А чого важко? Для кого важко? А чому ні? А чому выборочно, якесь поіменно, якесь... Давайте все відкрито, но ми ж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми... Давайте ми... перше, да, є пропозиція: поставимо на голосування, щоб голосувати ці два питання, так я розумію, Василь Іванович?

НІМЧЕНКО В.І. Одне питання, у нас одне питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, одне питання, але є два голосування.

НІМЧЕНКО В.І. Два, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яке з них? Обидва?

НІМЧЕНКО В.І. Звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обидва чи один?

НІМЧЕНКО В.І.Згідно порядку денного…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я маю на увазі, у нас є дві пропозиції. Про включення до порядку денного…

НІМЧЕНКО В.І. Направити і не включати, а є направити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто є включити і є визнати таким, що суперечить Конституції.

НІМЧЕНКО В.І. По кожному питанню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По кожному питанню?

НІМЧЕНКО В.І. Так, звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По кожному питанню.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про поіменне голосування членами комітету пропозицій щодо: визнання проекту Закону номер 2469 таким, що суперечить Конституції України та пропозиції про включення до порядку денного законопроекту номер 2469.

Прошу голосувати. Хто за поіменне голосування? 6. Хто – проти? 5? 6? 6. Хто – утримався? Будь ласка, давайте порахуємо, це важливо. 7.

Тобто 6 з 19 проголосували за поіменне голосували за поіменне голосування. Тобто воно не набрало однієї третини голосів. Будемо голосувати відкрито під камеру, але… так, я думаю, що всі наші прізвища відомі.

Тому ставлю на голосування пропозицію, яка надійшла пізніше, про включення до порядку денного законопроекту номер 2469.

Хто – за? Про включення. Включення до порядку денного.

Ні. Давайте ще раз. 8. Я нарахував 8. Хто – проти? Хто – утримався? Проти – нуль, утримались – 11.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за те, що, да, поділились таким цікавим досвідом.

Ставлю на голосування пропозицію підкомітету: визнати проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (номер 2469), поданий народним депутатом Власенком, таким, що суперечить Конституції. Рекомендувати Голові Верховної Ради повернути зазначений законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи без його

включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

Хто за це рішення, прошу голосувати. 11. Хто – проти? 6. Утримались? 2. Тобто 11 із 19, да? Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо, да, ми майже три години попрацювали і вже переходимо до четвертого пункту порядку денного. Але ми дуже плідно працюємо. У нас дуже цікава професійна дискусія.

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у зв'язку з прийняттям Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень" (реєстраційний номер 2484), поданий Кабінетом Міністрів України.

Ми вже обговорювали це питання, да, на попередньому засіданні комітету.

НІМЧЕНКО В.І. Ставте за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, в нас було проведено засідання підкомітету з питань конституційного законодавства. Я передаю слово Ользі Володимирівні.

СОВГИРЯ О.В. Так, шановні колеги, на минулому засіданні нашого комітету підкомітету з питань конституційного права було доручено розглянути цей законопроект на відповідність Конституції. Доповідаю, що підкомітет розглянув цей законопроект, і за наслідками такого розгляду рекомендує комітету визнати проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у зв'язку з прийняттям Закону "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень" (реєстраційний номер 2484 від 21 листопада 2019 року), поданий Кабінетом

Міністрів, таким, що суперечить положенням Конституції України. Та рекомендувати Голові Верховної Ради повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто надав одразу слово, тому що вже дискусія відбувалася на попередньому комітеті, але питання чи є в нас представник Кабінету Міністрів України, який може представляти саме Кабінет Міністрів з цього питання? Якщо ваша позиція не змінилась, то… Якщо можна, дуже коротко.

_____. Да, я буквально ремарку зроблю, з вашого дозволу, що на перший погляд, справді, виглядає як невідповідність Конституції, але, на нашу думку, не все так очевидно.

Хочемо звернути увагу на цю проблему в історичному аспекті. Коли Конституцію приймав законодавець, то, очевидно, він виходив з поняття злочину, яке існувало на той час в 96-му році. Тоді не було поділу на злочини і кримінальні проступки. Відповідно, якщо ми зараз залишаємо ситуацію без змін, то певні склади правопорушень, які наразі, з 1 липня 20-го року, не будуть вважатися злочинами, вони виходить, якщо їх буде вчиняти суддя, не будуть призводити до тих наслідків, до яких би вони призвели на момент ухвалення Конституції і її функціонування до 1 липня 20-го року. Таким чином ми публічну особу, яка утримується коштом платників податків, виконує високу публічну місію, певною мірою покращимо її правове становище, що з точки зору взагалі концепції взаємовідносин між громадським суспільством і державою, напевно, не зовсім правильне.

Крім того, хочу звернути увагу, що висновок ГНЕУ, з яким, очевидно, погодився підкомітет стосується не всіх змін, які пропонуються законопроектом, зокрема стаття 145, яка говорить про припинення відставки судді, вона на нашу думку, не суперечить Конституції. Тобто, якщо там

внести цю зміну – злочин на кримінальне правопорушення, то, в принципі, це відповідає ідеології і взагалі знову ж таки стосунків публічної особи держави, людину, цього всього трикутника. І ми вважаємо, що в цьому сенсі є варіант, за якого все-таки цей законопроект ухвалити в першому читанні і провести дискусію, змінити відповідні положення. Там, де ми не досягнемо згоди, виключити їх, а частину залишити. Тому що знову ж таки, нагадаю, що кримінальним проступком буде вважатись в тому числі діяння, за яке загрожує 2 роки позбавлення волі. Чи ми готові визнати, що особа, яка посідає позицію судді і вчиняє діяння, за яке загрожує 2 роки позбавлення волі, повинна й далі здійснювати свою діяльність, без будь яких наслідків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Я буду дуже коротко. По-перше, в мене є прохання до Міністерства юстиції виділити особу, яка буде постійно присутня на засіданні комітету, щоб ми весь час не чули, по-перше, з одного боку, різні позиції Мін'юсту, а, з другого боку, щоб ми не ходили по колу. Ми на минулому або позаминулому засіданні комітету декілька разів пояснювали вже і позицію комітету представнику Міністерства юстиції, і по третьому разу пояснювати, напевно, немає сенсу. Але я це зроблю, бо це дуже коротко.

Ситуація така, що якщо навіть частина законопроекту суперечить Конституції, то весь законопроект не може включатися в порядок денний. Крапка. Це незмінна позиція.

І прохання друге. Я думаю, що треба від комітету або звернутися до Президента з пропозицією внести відповідні зміни до Конституції, або щоб комітет виступив локомотивом, і розробити на базі комітету зміни до Конституції, і шукати 150 голосів для підтримки в залі. Бо насправді

питання, дійсно, технічне, з одного боку. Бо колега то правий, що історично так склалось, але без змін до Конституції, ми цього не зробимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я хочу підтримати Сергія Володимировича. Тому що це вже третій заступник міністра і третя різна позиція, і ми третій раз дискутуємо. Але і попередні заступники, я сподіваюся, що і цей, погодяться. Ми минулого разу, в принципі, дійшли консенсусу. Що ми створюємо спільну робочу групу, я навіть і себе запропонував і інші колеги, яка готова напрацювати якогось роду компромісний варіант або, справді, підготувати комплексні зміни до Конституції в разі необхідності. Тому у нас ще є час. У мене особисто немає переконання, що це буде перше півріччя. Я думаю, що треба було би погодитися з тією нормою, яка запропонована була в законопроекті, і дати хоча б рік, бо нам треба буде знову ж таки відтерміновувати. І рухатись.

А те, що, наприклад, сьогодні в сесійній залі, це взагалі некоректна річ. Тому що ми виловлювали і сьогодні виловили в інших законопроектах інші норми, які, наприклад, в 2483 є схожі, і те, що ми його зняли з розгляду цих питань. Давайте ми хоча будемо послідовними, ті законопроекти, які стосуються безпосередньо статусу суддів і суперечать Конституції, зберемо тут у нашому комітеті і напрацюємо спільне бачення. Це буде справедливо і швидко між іншим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію.

Олег Анатолійович хоче також додати. Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Я дуже коротко. Я хотів би запропонувати, запросити відповідальну особу з Офісу Президента, яка відповідає за конституційні зміни, за юридичний блок, бо ми зараз не розуміємо. У нас йде там, як я сказав, конституційна вакханалія, у нас там вісім законопроектів подали, ще два з них без застережень було прийнято конституційними, а один з них абсолютно безглуздий і беззмістовний, як ми сьогодні казали. І тим часом дуже серйозні зміни, які потрібно вносити, не вносяться. То було б непогано налагодити діалог і задати питання, над чим зараз працюють. Якщо працюють не над тим, що потрібно, дійсно, для вдосконалення законодавства, то ми могли б направити цю людину і цю групу юридичну в правильному напрямку для того, щоб отримати так само невідкладний змістовний і обґрунтований проект внесення змін до Конституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Ваша позиція щодо цього законопроекту? Співпадає. Дякую.

Я думаю, щоб не витрачати час на обговорення, пропоную перейти до голосування. Прошу. Да, я ставлю на голосування висновок Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону номер 2484. Пропозиція, яка викладена у висновку, виглядає наступним чином:

Визнати проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у зв'язку з прийняттям Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень" (реєстраційний номер 2484 від 21 листопада 2019 року), поданий Кабінетом Міністрів України, таким, що суперечить положенням Конституції України. Рекомендувати Голові Верховної Ради України повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Просто так для представника Міністерства юстиції зараз, я зрозумів, що ви не були на попередніх, ми рекомендували просто відкликати цей законопроект. Ну, надавали час для того, щоб прийняти це також технічне рішення, але пропозиція така.

Прошу голосувати за цю пропозицію. Хто – за? 16 зараз в залі, так? Хто – проти? Нуль. Так, одноголосно. Рішення прийнято одноголосно. Добре.

Переходимо до наступного питання. Проект Закону про внесення зміни до пункту 24 розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (реєстраційний номер 2670). Ініціатор законопроекту – Кабінет Міністрів України. Доповідати буде Михайло Миколайович Новіков…

НОВІКОВ М.М. Дякую.

Дійсно, на розгляді у нас з питання попереднього розгляду щодо внесення до порядку денного законопроекту 2670, який стосується, як правильно сформулювати, заморожування чергового етапного підвищення заробітної плати суддів місцевого та апеляційних судів. Даний законопроект був поданий 23 грудня 2019 року. Нагадаю те, що коли приймався Закон про бюджет на 2020 рік, питання дане піднімалося. І одна з умов… В даному випадку я є членом комітету. За те, щоб проголосувати за Закон про бюджет 2020 року була одна з умов – незаморожування чергового підвищення, яке передбачено законом, заробітної плати суддів першої та апеляційної інстанції.

Є відповідні висновки, я вже не говорю про кількість звернень суддів, які надійшли після того, як був зареєстрований даний законопроект, рішення зборів про те, щоб Верховна Рада не приймала даний законопроект, не підтримувала даний законопроект, оскільки уже, по-перше, це вже не перший раз тут відбувається в історії судової влади. На моїй пам'яті теж такі випадки були. По-друге, із цим треба кінчати, тим паче, що Кабінет Міністрів при

прийнятті закону про бюджет, він обіцяв, що – ще звертаю увагу – не будуть заморожуватися етапні підвищення заробітної плати суддям в 2020 році.

Також надійшли… надійшов висновок, консультативний висновок Вищої ради правосуддя, ми можемо його коротко заслухати, який теж містить в собі, виходячи з …….. Вища рада правосуддя не підтримує законопроект 2670 і вважає його прийняття неможливим з огляду на те, що він суперечить нормам Конституції, призведе до звуження змісту і прав, і так далі. Ну, є така точка зору це консультативного висновку.

І, я не знаю, Верховний Суд теж підтримав дану позицію, зробивши певні якісь зауваження, процитувавши практику Конституційного Суду з цього приводу, те, що може порушуватися стаття 126 Конституції. Але я хочу звернути увагу на те, що в даному випадку є один момент, що звернення було здійснено даним законопроектом до нового року, тобто до початку нового бюджетного року. Чи... тут є, дійсно, дискусія того, що це є зменшення заробітної плати чи це є… як захід є попереднє таке зменшення. Тому є точка зору підкомітету про те, що даний законопроект можна розглянути, включити до порядку денного і розглянути критично з урахуванням пропозицій і Вищої ради правосуддя, і Верховного Суду, і суддів у тому числі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Миколайовичу.

Я від себе додам, тому що і персонально як голова комітету отримав, я думаю, що багато десятків. Я надам, зі всією повагою, надам слово нашим гостям, тому що ми спеціально вас запросили саме для цього питання.

Але давайте пригадаємо історію, історію питання. Я зараз дам, після свого виступу, надам слово представнику Кабінету Міністрів які ініціатору законопроекту. Я навмисно це зробив. А потім ми вже приступимо до обговорення, якщо ви не проти.

Пам'ятаємо історію цього питання. Коли весь наш комітет висловлював позицію щодо належного, потрібного фінансування системи

правосуддя, перед прийняттям Закону України "Про Державний бюджет на 2020 рік". Під час засідання Комітету з питань бюджету ми навіть відрядили тоді двох представників до бюджетного комітету – заступника голови нашого і співголову підкомітету з питань правосуддя. На щастя, дискусія все ж таки завершилась наступним чином. Ви пам'ятаєте, що під час прийняття Закону про державний бюджет міністр фінансів під стенограму дала обіцянку знайти, запевнила народних депутатів, знайти кошти для відповідного фінансування, дофінансування судової системи. І там мова йшла не тільки про грошову винагороду суддів, мова йшла також і про заробітну платню співробітників апарату судів.

Наша позиція тоді була принциповою. І міністр фінансів, і уряд, вони знають, що могли не отримати голосів від членів комітету, якщо б не було оголошено і дана така обіцянка під стенограму, яка має офіційний характер. Тому коли ми отримали наприкінці грудня, це, дійсно, був ще попередній рік 2019, наприкінці грудня такий законопроект, який просто відтерміновує підвищення заробітної плати, грошової винагороди суддям, яке було передбачено Законом про судоустрій, яке повинно було відбутися з 1 січня, то для нас це був такий дуже неприємний сюрприз. Я зараз не буду говорити, яким чином це… Ніяким чином це не комунікувалось ані з членами комітету, ані з народними депутатами, просто був таким тихо внесений такий законопроект.

Я думаю, що члени комітету зможуть висловити свою позицію щодо цього законопроекту. Моя позиція, я вже висловлював її публічно багато разів, я проти того, щоб спочатку пообіцяти офіційно під час прийняття Закону про державний бюджет знайти фінансування, яке буде відповідати Закону "Про судоустрій і статус суддів", а потім так, знаєте, прийняти рішення щодо відмови від свого слова. Може бути багато причин цьому. Але ми розуміємо, що судова система повинна фінансуватися належним чином, адже це є одним із чинників її незалежності.

Тому я, з вашого дозволу, закінчу зараз. І надам слово, якщо є представник Кабінету Міністрів, який уповноважений цей закон представляти, будь ласка.

_____. Від Міністерства юстиції знову ж таки.

_____. А хто автор цього законопроекту – Міністерство юстиції?

_____. Якщо мені надали слово, то я відповім. Мін'юст, справді, не зовсім у вигідній позиції перебуває.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

_____. Вибачте, я можу говорити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. Я зараз просто процитую ще, це "Прикінцеві положення"…

Я перепрошую. Я процитую пункт 11 "Прикінцевих положень" Закону України "Про Державний бюджет на 2020 рік": "Кабінету Міністрів України за підсумками виконання Державного бюджету України у першому кварталі 2020 року розглянути питання щодо збільшення видатків Державній судовій адміністрації України на забезпечення здійснення правосуддя у необхідному обсязі.

...заступник міністра юстиції України.

ГОРОВЕЦЬ Є. Євгеній Горовець. З вашого дозволу…

НІМЧЕНКО В.І. Що ми тоді балакаємо. Шановні колеги, є закон ……. почитайте ухвалу Конституційного Суду, коли отак же …….

Кабміну прийшли за розпорядженням Прем'єра. Конституційний Суд сказав, що не за розпорядженням Прем'єра, а рішенням Кабінету Міністрів назначається представник у Конституційному Суді. *(Шум у залі)* У Конституційному Суді. Ви чуєте про що я кажу?

А тут виступає представник. Дійсно, по Закону про Кабмін Мін'юст є представником – так чи ні? Так! Представником.

Значить ви… може представляти міністр або інше рішення з цього приводу Кабінету Міністрів. Кабінет Міністрів вирішує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, в документах, які додають, да, подання Прем'єр-міністра України, зазначено, що представлятиме проект Закону у Верховній Раді міністр юстиції Малюська Денис Леонтійович.

НІМЧЕНКО В.І. От і все – міністр юстиції. А в нас хто? *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що коректно було б… в нас був представник Президента, який представляв закон Президента, я думаю, що було б коректно, якщо ми би… Але я готовий, хотів би послухати думку членів комітету.

Будь ласка, народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, я повністю підтримую те, що сказав голова, те, що сказав Василь Іванович. Дивіться, це не є якийсь так… наш "випендрон", це є виключно юридична здрава позиція.

Більше того, я скажу, що я знаю, що на сьогоднішній день, от як взагалі, от формувалося Міністерство юстиції нове, з новим складом, і ви знаєте, яка ідея була і яка існує? Щоб взагалі функції представлення інтересів кожне міністерство, кожна структура, а в тому числі Кабінет Міністрів представляли себе самі зі своїх питань.

Міністерство юстиції, якщо воно ініціатор цього законопроекту, вони його представляють. Вони між собою це планували робити. Давайте їм допоможемо в цьому, да. Крім того, що є юридичні підстави, задля цього вказати на ці обставини, що немає повноважень, да, а ще додамо того, що пропозиція Міністерства юстиції, яка була, я її повністю підтримую, що кожне Міністерство має відповідати за свої дії. Хватить перекладати зі здорової голови на хвору, да, чи навпаки, я перепрошую, з хворої – на здорову. Здорова в даному випадку – це Міністерство юстиції. Я їх підтримую в даному випадку як структуру, яка саме ініціювала, що кожне міністерство себе представляє. В чому тут проблема?

І ще хочеться …… про це, головне, головне, оце, що все… головне. Друзі, розумієте, я не побоюся, саме пані Маркарова вважає когось лохами. От вас вважає лохами, мене вважає лохом, всю країна вважає лохами.

НІМЧЕНКО В.І. Я не лох.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я вам об'ясню, лох… *(Шум у залі)* Я вам об'ясню, чому в мене така асоціація. Панове, ми маємо на сьогоднішній день, маємо на сьогоднішній день дуже гарну позицію Кабінету Міністрів, який на кожному шагу каже: "У нас дуже збалансований бюджет, у нас все нормально, ми його виконуємо". Є при цьому обіцянка пані Маркарової, яка дана була перед затвердженням цього бюджету, що будуть усі витрати, пов'язані з судовою владою, закриті, в тому числі про які зараз ідеться, щоб їх змінити, зменшити.

Так я перепрошую, вона вважає нас лохами, вважає всю країну лохами чи як? Розумієте, я можу також казати, що я дуже гарна людина, при цьому нічого не роблячи, або те, що від мене чекають люди, які нас обрали, на це закривати очі. Казати: "Да, пенсія у вас підніметься, але не при моєму житті, не при моєму відбутті, да, але я вам обіцяю, ви чекайте". Розумієте, я прошу,

от я наполягаю – наполягаю, давайте зробимо дійсно якусь тут навчальну позицію, да, для Кабінету Міністрів, для пані Маркарової.

Я не знаю я більш такий різкий хлопчина, да. Я не знаю, наскільки тут мене підтримують у цьому питанні. Я б взагалі заявив питання щодо недовіри пані Маркаровій, оскільки вона прямо обдурила депутатів Верховної Ради. *(Шум у залі)*

Якщо… ні, я дійсно, я пропоную членам комітету… Ну, дивіться, ми ж з вами будемо перед собою нечесними. Ми заявили, всі члени комітету, що ми не голосуємо за цей Державний бюджет у разі, якщо це питання не буде вирішено. У нас взагалі, нам не тільки його не вирішують, нас обманули, ще тоді обманули.

НІМЧЕНКО В.І. Кинули!

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, Василь Іванович ближче знає цей термін.
(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я ще на жаль чи на щастя, не відбув цей… Василь Іванович, да, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за виступ.
У мене є позиція.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ви знаєте, і сміх, і гріх. Але якщо ми не будемо виступати з цими питаннями і різко це осуджувати, саме осуджувати цю особу, а я не можу по-іншому…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Засуджувати, ви мали на увазі?

ДЕМЧЕНКО С.О. Засуджувати, да, засуджувати. То я перепрошую, ну вся країна лохів. Давайте подумаємо про наших виборців в даному питанні. Я вже не кажу про судову систему, ну вони сміються з нас. І правильно сміються, з нас саме, ми виглядаємо…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, з кого саме сміються, ну, то таке.

ДЕМЧЕНКО С.О. Але вони будуть і далі сміятися, якщо ми нічого не зробимо, проковтнемо це і скажемо, да, молодець, оце поговорили і все. Ні! Це дуже принципове питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за принципову позицію. Я думаю, що вона буде також принциповою в багатьох членів комітету.

В мене є пропозиція…

ДЕМЧЕНКО С.О. Це пропозиція саме проголосувати, я прошу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В мене є пропозиція щодо того, як вийти з цієї ситуації. Да, дійсно, я думаю, що було б коректно, якщо б цей законопроект представляв хтось з міністрів зараз. Тому що законопроект Кабінету Міністрів.

Але, ми можемо… Пропозиція така. Ми зараз обговоримо. І в порядку обговорення надамо слово нашим поважним гостям, яких ми запросили спеціально, і в тому числі і представнику Міністерства юстиції. Я думаю, так буде коректно.

Колеги, хто хоче виступити в обговоренні питання? Народний депутат Павліш.

Да, народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Павло Васильович.

В попередньому виступі було багато лексики із законопроекту щодо злодіїв в законі, а він ще не прийнятий. Тому я би так обмежив використання цих юридичних термінів, поки вони не стали юридичними термінами ще.

Що стосується законопроекту. Колеги, я би з точки зору ведення, розуміючи відсутність повноважень, розуміючи все, я би все-таки дав слово першому заступнику міністра на 5 хвилин. Да. Це по-перше.

По-друге. При обговоренні попереднього питання шановний колега Демченко говорив про кнут і пряник, насправді зарплати – це не пряник, зарплата – це компенсація за ті зусилля, які люди витрачають на здійснення державної функції. Це по-перше.

По-друге, зарплата судді при всіх проблемах в судовій системі, при всіх проблемах, при всьому негативному ставленні до судової системи повинна бути така, щоб забезпечувати судді певний соціальний статус в суспільстві.

_____. І незалежність.

ВЛАСЕНКО С.В. Незалежність, звичайно, неупередженість і так далі. Звичайно, що ми на замін хочемо від судової системи чесних, справедливих судових рішень, які приймаються в розумні строки. Оце, в принципі, такий концепт. Це друга теза.

Третя теза. Звичайно, ми або танцюємо гопака на граблях, бо питання із заморожуванням зарплат і пенсій і зменшення зарплат і пенсій – скільки, разів чотири було в Конституційному Суді? І кожен раз одне і те саме рішення ми отримуємо, що це неконституційно, що це все неконституційно. Ми можемо продовжувати ці танці далі, розказуючи, що це не так.

Тому я би запропонував... До речі, Михайло Миколайович під час доповіді, так проходя мимо, сказав, що, можливо, є така концепція, що цей законопроект не відповідає Конституції, а я вважаю, що він не відповідає

Конституції. Не може закон погіршувати стан особи, не може він його погіршувати. Давайте ми це питання обговоримо. Може ми його по той же схемке...

_____. Давайте голосовать просто, ну, чого ми будемо обговорювати.

ВЛАСЕНКО С.В. Але треба ж, запросили людей....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте по одному говорити.

ВЛАСЕНКО С.В. Повністю підтримую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Колеги, я, з вашого дозволу, виступлю також. Я хочу зазначити тільки одне, що ми як законотворці маємо бути відповідальними за ті рішення, які ми приймаємо. І Кабінет Міністрів має також бути відповідальним за ті рішення і ті обіцянки, які вони приймають і які вони надають. Ми, дійсно, пам'ятаємо при прийнятті бюджету і яка була позиція нашого комітету щодо цього питання. І ми пам'ятаємо ті обіцянки, які були нам надані Кабінетом Міністрів, що будуть враховані і зарплати будуть забезпечені, в тому числі і судовій гілці влади. Тому ми маємо зараз принципово віднестися до цього питання і тут, дійсно, були такі гарні пропозиції від Демченка Сергія Олексійовича і, можливо, і це треба розглянути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, от у нас склалася ситуація: держава однією рукою дає заробітну плату, а іншою рукою її забирає. Невже в цьому полягає соціальна функція нашої держави?

Вибачте, будь ласка, якщо Міністерство юстиції не може узгодити свої дії з Міністерством фінансів і ті зобов'язання, які дала нам міністр фінансів, не дотримуються. Давайте ми одразу або вирішимо це питання, або запросимо сюди Прем'єр-міністра, міністра фінансів і міністра юстиції, нехай вони розберуться між собою і пояснять членам комітету, чому така ситуація сталася, що подається законопроект, яким відтерміновується введення цього положення в Закон про бюджет, а потім нам на пленарному засіданні обіцяють про те, що це не буде заморожено.

Також давайте обговоримо питання, яке сьогодні є досить гострим, стосовно апаратів судів. Недофінансування масштабне: 5-7 тисяч гривень на сьогоднішній день секретарі, помічники отримують. Невже це правильно? Суддя отримує 70-80 тисяч, вже отримав, а помічник – 5 тисяч. Тому давайте також нехай вони нам пояснять, чому на сьогоднішній день не стоїть питання про дофінансування апарату судів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, це такий більш-менш є консенсус. В мене є пропозиція надати слово… Руслан Петрович, якщо вкрай потрібно. Надати слово нашим гостям, мабуть…

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я одне речення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одне речення, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я просто хочу дві події нагадати, шановні колеги. Коли розглядався Закон 1008, пам'ятаєте, ми так довго дискутували з

приводу принципу неможливості незменшуваності суддівської винагороди. Але ми ж тут освятили цей принцип, почали з Верховного Суду, і потім відповідно відкрили для інших шлюз такого роду дій, і я не дивуюсь. І я, між іншим, погоджуюсь, тому що це неконституційно. Я думаю, що в найближчий час Конституційний Суд підтвердить теперішню мою тезу.

Друге. Це дискусія, ми ж мали схожу дискусію перед бюджетним, пам'ятаєте, законом. І я тоді казав, що от побачите, що ті 20 мільярдів, які просила Державна судова адміністрація, не дадуть, а будуть обіцяти пізніше, а натомість внесуть Закон про неможливість введення в дію цих окладів. От можна підняти стенограму.

Тому я більше скажу вам, пане голово. Було би дуже добре, якщо би хоча би ми заставили виконати їх оцей 11 пункт "Перехідних положень". Бо, наскільки я знаю, може, я помиляюсь, може ви знаєте більше, такого наміру в них немає. І тепер в результаті ми що зробили, ми фактично за рахунок загального фонду відмовились фінансувати, перекинули на спеціальний фонд, але в інших комітетах розробляються законопроекти, якими зменшується розмір надходжень від судового збору, і фактично є недовиконання із спеціального фонду. От проблема, треба ширше на неї дивитися, мені здається.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

По-перше, питання зменшення суддівської винагороди, воно не є константою навіть за міжнародними нормами. Але ця ситуація є дещо іншою. Коли ми приймали бюджет з урахуванням суддівської винагороди, яка б повинна була зрости за законом з 1 січня. І нам Кабінет Міністрів обіцяв, що це буде профінансовано, а потім просто взяв і вніс законопроект про відтермінування. Тобто це дещо інша ситуація аніж з законопроектом 1008. Тобто це моя позиція. Я не думаю, що варто дискутувати довго щодо неї.

Я хотів би надати слово, по-перше, голові ради суддів Монічу Богдану Сильвесторовичу. Будь ласка.

МОНІЧ Б.С. Добрий вечір, шановні народні депутати. Насамперед хочу подякувати вам усім за те, що ви запросили на засідання цього комітету.

Рада суддів взагалі цьому законопроекту присвятила одне з своїх найперше засідання в цьому році. Воно було позачерговим. І саме в силу того, що ми вже моніторили ситуацію, яку реакцію цей законопроект викликав, зокрема в суддівській спільноті.

Тут сьогодні згадували про законопроект 1008. Я теж про нього згадаю. Він досить неоднозначно сприймався в судовому середовищі. Але однозначно як позитивний момент, за що, дійсно, є вдячність від судового корпусу саме з приводу цього законопроекту, який став, що нарешті було вирішено питання, яке роками не вирішувалося. Перше. Були зрівняні заробітні плати різних суддів, ті, які пройшли кваліфікаційне оцінювання, і ті, які не пройшли кваліфікаційне оцінювання. Тому за це судовий корпус, безумовно, а, зокрема, судді першої і другої інстанції вдячні парламенту, що ця норма все-таки втілилась в життя.

Так само ми слідкували, безумовно, я тут погоджуся, за бюджетним процесом. І коли ми говоримо про якісь обіцянки там і так далі, ні, це вже не обіцянка, це норма закону, яка на сьогоднішній день, це фактично є доручення парламенту, законодавчого органу влади виконавчої, гілці влади здійснити певні заходи.

Тому я впевнений, що в даному випадку Кабінет Міністрів повинен був би саме зосередитись на виконанні вже норми закону, а не подавати законопроект про відтермінування ще й того закону. Я прошу звернути увагу, що не можна відтермінувати те, що вже сталося. Вже пройшов січень місяць, і судді, дійсно, отримали вже суддівську винагороду у новому розмірі. Тобто закон вже працює. На сьогоднішній день є, дійсно, величезна проблема по недофінансуванню заробітних плат працівників апарату. І ми, в

першу чергу, сподіваємось, що Кабінет Міністрів зосередиться на вирішенні саме цієї проблеми.

Коротко, щоб… Я розумію, що мої колеги фактично будуть підтримувати те, що я говорю, я просто два акценти хотів би ще зосередити. Я абсолютно теж погоджуюсь, і Рада суддів в своєму зверненні про це говорила, що це не є конституційний закон. Тому його навіть не потрібно, на мою думку, вносити на розгляд парламенту, а відхилити його, як з попередніми законопроектами і, можливо, повернути суб'єкту законодавчої ініціативи.

Хочу також звернути увагу, що все-таки суддівська винагорода це не є соціальна виплата. І Конституційний Суд набагато категоричніший у випадках, коли зменшується розмір суддівської винагороди. Але ці питання зараз розглядаються в Конституційному Суді, в тому числі і у зв'язку з законопроектом і Законом вже 193. Але я тут би хотів поправити стосовно міжнародних стандартів, нагадати один момент, що міжнародні стандарти дійсно допускають у певних випадках навіть зменшення суддівської винагороди. Але давайте згадаємо, у яких випадках: коли, дійсно, відбувається спад економіки і так далі. Сьогодні, дійсно, ми говоримо про те, що ми не чуємо про те, що у нас є якісь проблеми, які викликають необхідність зменшувати якісь видатки державні. І допускається це лише в тому випадку, коли ці видатки аналогічним чином зменшуються по відношенню до інших категорій різних громадян населення, державних органів. У нас це, до речі, таке було уже в 2015 році. Я хочу нагадати, Кабінет Міністрів вносив такий законопроект, і, дійсно, обмежувався максимальний розмір саме заробітних плат абсолютно усіх державних органів: це і членів Кабміну, і народних депутатів, і так далі. І тоді це пояснювалося саме економічною кризою. Це кінець був 14-го року початок 15-го року. Зараз ми не вбачаємо взагалі таких загроз, і тому винятково вибірковий підхід саме до суддів це абсолютно є неконституційний підхід, і це суперечить як Конституції України, так і всім міжнародним нормам.

Дякую за увагу. У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдан Сильвестрович.

Я пропоную надати слово Голові Вищої ради правосуддя Андрію Анатолійовичу Овсієнку.

ОВСІЄНКО А.А. Доброго дня, шановні народні депутати. Ми дякуємо за запрошення, можливість бути почутими на засіданні вашого комітету.

Я не буду вдаватися в правове обґрунтування конституційності-неконституційності закону, як сказав ваш колега, тут всі сидять грамотні люди і вже досить детально розповіли про те, в чому полягає підопльока цього законопроекту.

Я хочу сказати один момент. Насправді, ми є свідками доволі історичної події, тому що за історію незалежної України ми маємо перший випадок, коли закони, які стосувалися судоустрою в частині фінансування видатків на винагороду суддівську, які містили положення щодо поетапного підвищення такої винагороди, були логічно виконані, завершені. На сьогоднішній день закон, який визначав поетапне підвищення заробітної плати, перехідні положення дозволили досягнути тієї межі, яка була закріплена в тілі закону, і з 1 січня така норма діє у повній мірі.

Проект, який був внесений в 2019 році, стосувався, безумовно, питання відтермінування дії одного з пунктів Перехідних положень. На сьогоднішній день це Перехідне положення себе вичерпало, свою дію вичерпало, і коли ми будемо казати про відповідність цього законопроекту на сьогоднішній день з точки зору міжнародних стандартів, Конституції, то ми маємо ситуацію, яка фактично з року в рік повторюється, відтворюється в рішеннях Конституційного Суду, який послідовно, неодноразово й послідовно зауважував про те, що звуження соціальних гарантій існуючих, зменшення суддівської винагороди як складової незалежності судді є прямим порушенням і невідповідністю нормам Конституції України. Тому ми були

учасниками обговорення і бюджету, Закону про бюджет на 2020 рік, приймали участь на засіданні Комітету з правової політики і в бюджетному комітеті, і хочеться подякувати народним депутатам за те, що розуміння того, що суддівська винагорода це не є якимось привілеєм незаслуженим чи заслуженим для судді, це є складовою гарантії незалежності суддівської як носія судової влади і суду як інституції, безумовно, знайшло своє відображення в тому, що проект Закону про бюджет 2020 року, який був прийнятий, проголосований, він не містив положень, вперше не містив положень, які відтерміновували би дію профільного закону про судоустрій і статус суддів у частині підвищення заробітної платні.

І якщо сьогодні пролунала така гучна теза про те, що "ткнути пряник", і заробітну платню, суддівську винагороду якоюсь мірою так десь пов'язали з цим терміном, то я хочу зазначити, що навіть попри таку високу заробітну платню, на сьогодні ми маємо ситуацію, коли судді продовжують залишати свої посади і йдуть у відставку. Йдуть вони у відставку з огляду виключно на те, що правова визначеність з точки зору соціального захисту, з точки зору гарантій незалежності заставляє бажати кращого. І наше спільне завдання є утверджувати цю незалежність на такому рівні, аби судді, які отримують заробітну плату в десятках тисяч гривень, про що говорилося, все-таки продовжують у віці 50 років, коли вони повні сил і можливостей працювати, йти у відставку, залишати свої посади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я надаю слово заступнику голови Верховного Суду України пану Богдану Юрійовичу Львову. Будь ласка.

ЛЬВОВ Б.Ю. Дякую, шановний пане голово.

Шановні народні депутати, дійсно, зараз є можливість припинити тенденцію, яка відбувалася вже декілька разів у 2010 році, у 2014 році, коли

остаточне підвищення запропонованих або обіцяних посадових окладів не відбувалося послідовно. Хоча в 2010 році суддів позбавили всіх надбавок і пообіцяли в майбутньому підвищити заробітну плату, і судді на сьогодні є єдиною категорією, яка взагалі в країні не отримує премію. І я це не до того, щоб пожалітися – ні, ні в коєму разі! Тобто завдячуючи законодавцеві, достатня оплата труда…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми також не отримуємо премію.

ЛЬВОВ Б.Ю. Ні, я маю на увазі, що… Ну, да. Я маю на увазі, що виключений, такий вид виплати взагалі відсутній. Мається на увазі, що коли відбувається порівняння з іншими категоріями працюючих, хто має преміальний фонд у розмірі 300-400 відсотків від посадових окладів, то на руки це зовсім інша цифра, ніж просто посадовий оклад. У суддів посадовий оклад – це прозора усталена межа. І зараз якраз відбулась та подія, яку очікували вже більше 10 років, що судді першої, другої інстанції на цю межу вийшли.

Безумовно, не можна не згадати те, що належна оплата праці пов’язана і з корупційними ризиками. Це якщо ми вважаємо за необхідне перешкоджати цим ризикам, унеможливити їх збільшення, то це не робиться шляхом зменшення заробітної плати.

Також маю зазначити, що дійсно зменшення оплати праці і суддям в тому числі можливе. Можливе, але разом з погіршенням, як вже було сказано, економічної ситуації в країні і зі зменшенням заробітної плати усім категоріям. В даному випадку не йдеться про зменшення заробітної плати усіх категорій населення або хоча б навіть усіх категорій державних службовців. І в такому випадку це є порушення конституційних принципів: це посягання на незалежність судової влади і надання зворотної сили закону неможливе.

Ну, не бачу необхідності більш детально обговорювати це питання, оскільки фактично в цьому приміщенні навіть сперечатися про цю проблему немає з ким – усі однаково розуміють те, що відбувається.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдан Юрійович.

Я надаю слово заступнику Голови Вищого антикорупційного суду України Євгену Васильовичу Круку.

КРУК Є.В. Дякую, шановний голово. Дякую, народні депутати, за запрошення.

Колеги, дуже важко виступати після народних депутатів і таких шановних колег з Верховного Суду, з Вищої ради правосуддя, з Ради суддів. Хочу додати, що, як ми бачимо, зараз іде тенденція на оновлення, на те, що до судів проходять нові конкурси, приходять нові абсолютно кадри в суддівську владу. І це дуже важливо. Багато людей переходять з приватного сектору саме в державну службу, бо вбачають необхідність застосувати свій досвід на благо України. І найголовніше те, що, коли люди здавали конкурси, то вони передбачали певну заробітну плату. І вже потім її зміна, вона буде порушувати вже раніше згаданий принцип правової визначеності res judicata. І це дуже може погано відобразитися на всій системі, на тих кадрах, які намагаються долучити до судової влади.

А тому погоджуюсь з думкою усіх раніше висловлених. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу надати слово Зеновію Васильовичу Холоднюку – голові Державної судової адміністрації.

ХОЛОДНЮК З.В. Дякую, пане головуючий.

Шановні народні депутати, доброго вечора. Хотів би вас поінформувати: чи є логіка взагалі у цьому законопроекті, який сьогодні обговорюється. Тобто йде мова про бюджетний процес, хотів би нагадати. Тобто ми отримали за підписом міністра фінансів, коли почався бюджетний процес, листа про те, щоб сформувати фонд заробітної плати для суддів першої апеляційної інстанції, всіх юрисдикцій без виключення з розрахунку 30 прожиткових мінімумів і відповідно апеляційних судів – 50 прожиткових мінімумів.

Ми сформували розрахунки, сформували бюджетний запит як головний розпорядник бюджетних коштів, проведені на рівні Міністерства фінансів відповідні наради. І був сформований проект Державного бюджету Кабінету Міністрів України і схвалений відповідно Кабінетом Міністрів України. Відповідно прийнятий Закон про Державний бюджет, от.

І станом на сьогоднішній день я хочу вас поінформувати про те, що на початку січня місяця затверджені всі штатні розписи суддів першої апеляційної інстанції. І за результатами січня місяця виплачена суддівська винагорода з розрахунку 30 і 50 прожиткових мінімумів для першої апеляційної інстанції.

Тобто я вже не кажу за конституційність цієї норми, я вже не кажу за рішення Конституційного Суду, в тому числі 18 рік – останнє рішення Конституційного Суду, я вже взагалі кажу про логіку. Жодної логіки у цьому питанні немає, вже не говорячи за конституційність.

Хотів би просити не підтримувати цей законопроект, і він я думаю, що не повинен мати право на життя, цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто з народних депутатів ще хотів висловитися? Василь Іванович?

НІМЧЕНКО В.І. Я точно не буду довго говорити. Але для історії скажу. Судді колеги, хто постарше, знають, колись було прийнято, Кабінет

Міністрів прийняв рішення, підняли заробітну плату головам судів і їх заступникам, а суддям ні. Ваш покорний слуга, це був перший позов до України в особі Кабінету Міністрів, в інтересах судового корпусу України. І ми виграли цю справу, заплатили всім суддям, примінивши принцип преюдиції. Зрозуміло, про що ведеться мова.

А тепер тут я просто скажу одне. З 1 січня працює ця норма. Так чи ні? Яку відтермінувати хочуть. При прийнятті нових законів або внесення змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод, це стаття 22 Конституції України.

Я доповідь закінчив. Я це прочитав для представника Міністерства юстиції, який може доповісти Кабінету Міністрів, хто …….. скільки людей, скільки… на чому ми сидимо, що ви працюєте на полі правового нігілізму. Оце все, що я хотів сказати. Це є недопустимим. Це, по-перше, зобіжає людей, я маю на увазі, суддів. І, по-друге, принижує взагалі оцю систему, яка повинна працювати на базі правовому. От і все.

Тому я хотів би, якщо ви вже тут представляєте, відкликати законопроект. Але у вас немає повноважень, на жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую, Василь Іванович.

Да, я, дійсно, забув надати слово першому заступнику міністра юстиції, я обіцяв це надати в обговоренні. Пан Євген Горовець.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Я дуже коротко. Ми перебуває трохи в невдячній позиції. Як Мін'юст ми, дійсно, за те, щоб…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми розуміємо, що, мабуть, це не ваша ініціатива.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Усіляко підтримуємо створення надійного стабільного механізму надання справедливої винагороди суддям для забезпечення права громадян на справедливий судовий розгляд. З іншого

боку, ми також не маємо, скажімо так, якихось механізмів впливати на позицію Мінфіну, який з тих чи інших підстав, порахувавши, вирішив, що коштів буде недостатньо в бюджеті. І так народилась ідея цього законопроекту. Власне, на цьому історія цього документа вичерпно описана і завершена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, хто ще хотів в обговоренні? Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, шановний голово.

Знаєте, колеги, я думаю, що зараз у нас таке принципове питання, як ми покажемо себе. Або ми суб'єкт, або ми не суб'єкт, як казала раніше шановна пані голова, до вас, яка була, пані Венедіктова. Давайте проявимо, що ми суб'єкт. Давайте покажемо, що ми розумні, що ми всі маємо відповідну освіту і відхилимо відповідний законопроект як такий, що протирічить Конституції. Це зрозуміло всім. Да?

Але, правда, колеги, мені не буде зрозуміло, якщо ми цього не зробимо. Чому ми з цих підстав відхилили законопроект пана Власенка, який для мене він більш порядна людина в даному випадку по відношенню до законопроекта ніж законопроект, пов'язаний з пані Маркаровою. І ви розумієте, коли пані Маркарова, Кабінет Міністрів зрозуміє, що ми можемо і показати зуби, ми, дійсно, суб'єкт в цьому питанні, то такої ганебної поведінки по відношенню до депутатів, я думаю, вона буде виключена.

І я не убираю свою першу пропозицію щодо недовіри пані Маркаровій. Вона залишається також для голосування. Вона брала на себе обіцянку відповідну. І я впевнений, що оскільки це тут задіяно Міністерство фінансів, без пані Маркарової це не відбулося. Впевнений. Мене ніхто не переконає в іншому.

Тому у мене пропозиція відхилити даний законопроект як такий, що протирічить Конституції, і не включати його в порядок денний. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Є дві пропозиції. По-перше, я думаю, щодо пропозиції відносно пані Маркарової, ну, це буде недоречно її голосувати, тому що комітет не може висловити недовіру міністру фінансів.

ДЕМЧЕНКО С.О. Наполягаю, щоб проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу, по-перше, це, я думаю, що буде некоректно висловлювати недовіру міністру фінансів навіть без того, щоб запросити міністра фінансів і послухати. Тобто це, я вважаю, некоректно. Але є пропозиція, я її поставлю на голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, давайте тоді таким чином. Щодо коректності – некоректності, я погоджуюсь з вами, що, дійсно, ну, щонайменше, вона жінка, мабуть, да. Давайте це питання щодо голосування недовіри їй… щодо голосування недовіри, ми відкладено це питання. Але на наступне засідання найближче, да, і я пропоную тоді і прошу вас, пане голово, відкласти на найближче засідання, і запросити туди пані Маркарову. І тоді, дійсно, я згоден, це буде… зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув.

ДЕМЧЕНКО С.О. А щодо відхилення законопроекту як неконституційного, я прошу проголосувати сьогодні без очікування пані Маркарової.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Ну, по-перше, нас ніхто не позбавляє можливості звернутися до Верховної Ради із пропозицією на черговій "годині запитань до Уряду" розглянути це питання окремо. Це перше. І голова комітету має таку можливість. Це, по-перше.

По-друге. За наслідками такого розгляду ніхто не заважає комітету звернутися до Верховної Ради з пропозицією розглянути питання щодо недовіри міністру фінансів. Тобто в абсолютно коректній формі, звичайно, її треба заслухати. Незрозуміло, що вона скаже, але послухати треба.

Тобто, пане голово, ви можете ініціювати питання про те, щоб на найближчому найближчій "годині запитань до Уряду" питання запитань до міністра фінансів в частині ситуації, яка склалася і з голосуванням по бюджету, і з виникненням цього закону, ми можемо вже розглянути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію.

Хто ще хотів висловитися? Зеновій Васильович?

ХОЛОДНЮК З.В. Дякую.

Я хотів би ще раз підтвердити про те, що фонд заробітної плати для суддівської винагороди, йде мова за суддів першої апеляційної інстанції, сто процентів сформований за новими посадовими окладами. Тобто жодних проблем у цьому плані немає. Тобто є проблема з працівниками апаратів, що стосується суддівської винагороди і бюджету, який сформований, фонд заробітної, плати під суддівську винагороду, вона, дійсно, сформована за новими посадовими окладами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я висловлю ще раз свою позицію. Я не вважаю цей законопроект явно неконституційним. Я поважаю право народу України регулювати суддівську винагороду як в сторону збільшення, так і в сторону зменшення. Технічно цей законопроект виглядає як відтермінування і він був внесений в 2019 році. Але він не міг бути розглянутий Верховною Радою вже до кінця 2019 року.

Я розумію, що в цьому питанні є багато політики і з вами, колеги, я думаю, я маю на увазі членів комітету, сходимося в єдиній позиції щодо того, що це неправильний підхід, але все ж таки моя пропозиція полягає в тому, щоб внести цей законопроект до порядку денного і я даю вам слово, що моя позиція не зміниться, якщо цей законопроект після висновку Головного науково-експертного управління буде повернутий назад до комітету, то на першому читанні я буду рекомендувати, це буде моя позиція, відхилити цей законопроект. І я вважаю, що якщо ми підемо таким шляхом, то позиція членів комітету може бути єдиною, тобто одностайною.

Це я висказав свою позицію. І якщо Сергій Володимирович хоче щось додати, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голово.

При всій повазі до вашої позиції, але ми розглядаємо законопроект за станом на сьогоднішній день. За станом на сьогоднішній день цей законопроект неконституційний як мінімум з двох причин. Перша – це звуження вже існуючих, і Голова Судової адміністрації сказав двічі, що вже виплачені зарплати за січень. І якщо ми зменшуємо це, то це звуження існуючих на сьогоднішній день.

Друге – це ніяке не відтермінування, а це зворотна дія закону в часі. Цей закон вичерпав себе 31-го, вірніше, "Перехідні положення" вичерпали себе 1 січня 2020 року. Крапка. А ми сьогодні говоримо про відтермінування, починаючи з 1 січня. Це зворотна дія закону в часі. Вона можлива в одному-

єдиному випадку, якщо такий закон покращує стан людини. І все. Тому він неконституційний з двох причин.

І, насправді, це принципова річ. Кабмін мав всі можливості його відкликати. І знову би всі спали спокійно і не розглядали би це питання. І не розглядали би це питання. Але за станом на сьогодні, на жаль чи не на жаль, законопроект не конституційний. Я погоджуюсь з вашою логікою, пане голово, що в момент подання, так, це була інша ситуація, ви праві, але ми розглядаємо законопроект не на день подання, а на сьогодні. А сьогодні він, очевидно, неконституційний. Очевидно, при всій повазі до вашої думки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат …….....

_____. Є ще одна пропозиція. Можливо, щоб зняти накал, надати можливість уряду його відкликати.

_____. І, мабуть, запросити на наступне засідання комітету пані Маркарову.

_____. І запросити, можливо, вони проаналізують наші висновки і відкличуть його, і знімуть самі проблему, яку для нас створили.

НІМЧЕНКО В.І. Ви пропонуєте перенести розгляд?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що ми вже... Всі позиції наші, вони є єдиними. Ми тільки не збігаємося якимось чином в механізми реалізації.

Отже, починаючи з останньої пропозиції...

СОБОЛЄВ С.В. У мене просто доповнити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Я не знаю, ви ухвалити, не ухвалили рішення, просто практика засідання комітетів завжди була, що якщо не з'являється міністр, питання одразу відкладається. Це є повага до комітетів. Ви от бачите, що вже на сесії відбувається, вже не приходять міністри на сесію доповідати, приходять заступники. І скоро у нас будуть керівники управлінь тут, і ви всі з цим погодитесь.

У мене пропозиція, але це вже сталося, просто на майбутнє непогано було би ухвалити рішення, і тоді б члени Кабінету Міністрів знали: якщо вони ідуть доповідати на наш комітет, приходять тільки перші особи або уповноважені Кабінетом Міністрів.

Друге питання. У нас вже сталася подія – в січні не виплачена заробітна плата, не дивлячись на... Я маю на увазі за новими стандартами. *(Шум у залі)* Якщо ви це підтверджуєте, тобто вона виплачена повністю за новими стандартами? Все. Я знаю, що закон діє. Все, все, я просто зрозумів так доповідь, що вона не виплачена за сесію.

Тоді я підтримую пропозицію, яка стосується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, Сергій Владиславович, я розумію, питання щодо того, що повинен був бути міністр, який мав тут доповідати. Тут є питання. Чи міністр юстиції, який зазначений як та особа, яка буде доповідати в залі, або, мабуть, міністр фінансів, яка все ж таки давала нам слово, що знайде фінансування, це питання вже вирішить, я думаю, що Прем'єр-міністр, якщо ми проголосуємо про відкладення рішення. Але я не відкладав розгляд цього питання, тому що у нас були запрошені представники судової влади, для того, щоб вони могли висловитися, для того щоб вони нас почули нашу позицію. Тому, я думаю, що…

Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Я просто хотів уточнити останню пропозицію, чи правильно я її зрозумів. І, насправді, там є велика логіка в цьому. Ми на наступне засідання запрошуємо… ми відкладаємо розгляд цього питання до наступного засідання. Раз. Ми на наступне засідання запрошуємо Маркарову. Два.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би ще додав Малюську, тому що він визначений як особа, яка буде доповідати.

ВЛАСЕНКО С.В. О'кей. Тобто запрошуємо міністра юстиції і міністра фінансів. Якщо один із них не приходить, або двоє не приходять, ми все одно розглядаємо цей законопроект, і ми все одно визнаємо його неконституційним. Я правильно пропозицію зрозумів? Чи ми знову…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що остання пропозиція – це вже ваша пропозиція.

ВЛАСЕНКО С.В. Ні. Чи ми знову перейдемо до обговорення, чи він конституційний, чи він неконституційний. Тут немає сенсу відкладатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас. Щоб ви уточнили свою пропозицію.

Народний депутат Демченко, ви вже свою пропозицію висловили.

ВАТРАС В.А. Я свою пропозицію висловив. Надати можливість уряду відкликати його. І на наступне засідання вже без обговорення прийняти рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросивши міністра фінансів та міністра юстиції.

ВАТРАС В.А. Запросивши міністра фінансів та міністра юстиції. Можливо, вони відкличуть до наступного засідання. Вони почули позицію комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді ставлю на голосування пропозицію, яка пройшла остаточно народного депутата Ватраса, яка виглядає наступним чином.

Відкласти розгляд цього питання законопроекту 2670 на наступне засідання комітету, запросивши для участі в наступному засіданні комітету міністра фінансів та міністра юстиції. І рекомендувати, як пропозиція, рекомендувати Кабінету Міністрів відкликати цей законопроект.

Ми не можемо, але ми не можемо це голосувати. Да, ми не можемо це…

(Загальна дискусія)

Колеги, давайте не будемо таким чином. Все зрозуміло. Є представники у нас Кабінету Міністрів, які доведуть до відома керівництво уряду, що не раз лунала в цьому залі пропозиція уряду відкликати цей законопроект.

Таким чином, ще раз народний депутат Ватрас. Я попробую сформулювати, тобто відкласти розгляд цього питання на наступне засідання комітету чергове і викликати міністра…

_____. Запросити…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросити, я перепрошую. Запросити міністра фінансів та міністра юстиції для доповіді законопроекту 2670.

Є якісь зауваження? Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Є одне невеличке зауваження. Давайте тільки домовимося, що у разі, якщо вони на наступне засідання не з'являться, то ми розглядаємо одне питання щодо неконституційності цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би, колеги, таким все ж таки не обмежував майбутнє рішення комітету. Тому давайте проголосуємо за першу пропозицію. Остання пропозиція була народного депутата Ватраса.

_____. Як мінімум до комітету треба підкомітет провести…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, ми нічого не рекомендуємо.

_____. Оце компромісне рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за пропозицію народного депутата Ватраса? Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я пропоную, якщо вже, дійсно, вони будуть запрошені, то ще у нас така рубрика, як контрольні в повноваженнях, щоб ми одразу заслухали виконання пункту 11 "Перехідних положень" Кабінетом Міністрів щодо виконання відповідно Закону про держбюджет на 2020 рік. От якраз в ці хронологічні строки має бути виконано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за пропозицію народного депутата Ватраса, яку я озвучив, з урахуванням пропозиції народного депутата Князевича. Прошу голосувати. Хто – за? Ні. Не одноголосно у нас. Скільки? 17. Хто – проти?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так...

НІМЧЕНКО В.І. Так ніхто не сказав неконституційне, тільки перенести.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Один. Ви – за чи проти?

НІМЧЕНКО В.І. Ну, за, конечно – команда.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? А так ви проти чи утримались? А тобто...

(Загальна дискусія)

Дякую. Переходимо до наступного питання. Я думаю, що ми часу витратили достатньо і багато обговорили.

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у зв'язку із запровадженням обліку трудової діяльності працівника в електронній формі (реєстраційний номер 2687). Ініціатор – також Кабінет Міністрів. Ну, вже за сьогоднішньою практикою будемо, да, заслухаємо співголову підкомітету.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, колеги.

Дійсно, це такий менш дискусійний вже законопроект, який нам подано на розгляд. І він полягає в тому, що у зв'язку із впровадженням обліку трудової діяльності працівника в електронній формі, потребує внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" в частині визначення джерел інформації про трудову діяльність особи під час добору кандидатів на посаду судді та проведення конкурсу на посаду члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України "Про судоустрій і статус суддів", виключивши копію трудової книжки з переліку

документів, що подають кандидати на посаду судді та кандидати на посаду члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Відповідно до Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики, це пропозиція висновку, вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного третьої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція проголосувати без обговорення. Чи потребує обговорення? Потребує?

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Є питання. Ці зміни пов'язані з запровадженням обліку трудової діяльності. А чи внесено в закон взагалі, який, основний, скажімо так, закон, яким такий облік... наскільки я розумію, ну, наскільки я знаю, його навіть в порядку денному ще немає.

_____. Він є, сьогодні він був на комітеті профільному, і комітет підтримав...

БАБІЙ Р.В. А, підтримав щоб... А, все зрозуміло.

_____. Я перепрошую, я був сьогодні на засіданні профільного комітету, і комітет підтримав, дійсно, внесення до порядку денного цього…

БАБІЙ Р.В. Тобто сьогодні прийнято рішення про…

_____. Тому я думаю це буде, ну, однозначно, воно буде. Я не думаю, що будуть якісь…

БАБІЙ Р.В. Більше питань нема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную просто визначатися голосуванням.

Хто за внесення до порядку денного законопроекту номер 2687? Хто – за? 15. Одноголосно. Тобто: проти – нуль, утримались – нуль.

Так, наступне питання: проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги дітей та осіб з інвалідністю та підвищення якості її надання (реєстраційний номер 2704). Надаю слово одразу голові підкомітету депутату Ватрасу.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, з метою економії часу хочу зазначити, що це той один із небагатьох законопроектів, який погоджений Міністерством юстиції з підкомітетом з питань організації діяльності адвокатури, коли він вносився в Верховну Раду. В принципі, істотних зауважень щодо нього немає. На попередньому засіданні комітету ми відкладали це питання, хотіли заслухати думку Національної асоціації адвокатів України. Вчора надійшов відповідний лист, де принципово Національна асоціація адвокатів не заперечує щодо запровадження цього законопроекту. Є лише проблема стосовно формування комісії, яка буде перевіряти якість надання такої безпосередньо правової допомоги.

Тому я пропоную включити його до порядку денного, а потім в подальшому вже, коли ми будемо його розглядати по суті, врахувати усі зауваження та пропозиції. Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи потрібно, да. Хвилину вам вистачить?

_____. Навіть 30 секунд. Дуже дякую, колеги, що відмітили про те, що все ж таки комунікації в нас відбуваються і в тому числі з Національною асоціацією адвокатів, дійсно.

Я так само отримала їхні зауваження, фактично, майже з усім згідна крім там двох принципових позицій. Тому, якщо ніхто не проти, я думаю, що ми можемо в подальшому ці все ж таки… Тому що я знаю, що вони зареєстровані у вас так само. В подальшому вже обговорити ці зміни. І прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є бажання обговорювати? Ні. Голосуємо.

Хто за внесення в порядок денний Закону про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги дітей та осіб з інвалідністю та підвищення якості і надання (реєстраційний номер 2704). Хто – за? 16. Одноголосно. Тобто проти – нуль, утримались – нуль.

Восьме питання порядку денного. Ми запрошували народного депутата Забродського. Ну, я так розумію, що його немає.

Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Так. І прохання без участі суб'єктів права законодавчої ініціативи. Вони просять, оскільки у них паралельно є заходи, без них розглядати. Це вже третій раз ми переносили. Четвертий. Тому прохання без нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надаю слово тоді. Руслан Петрович, ви будете якимось чином від їх імені? Не автор? Добре. Тобто до мене зверталися ваші колеги, щоб ви доповідали. Але якщо ні, то ні.

Надаю слово голові підкомітету Володимиру Ватрасу.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, ми вже його по суті обговорювали, ще коли в нашому складі був народний депутат Кучер і був присутній суб'єкт

законодавчої ініціативи на одному з засідань. Висновок підкомітету негативний. І пропонуємо такий самий негативний висновок комітету.

В першу чергу, чому? Законопроект, дійсно, ідея його правильна і його потрібно втілювати. Але Міністерство юстиції, Українська гельсінська група і інші підрозділи Верховної Ради запропонували все ж таки вирішити це питання комплексно на рівні комплексного Закону про статус і соціальний захист військовополонених та осіб, які зазнали агресії стосовно Російської Федерації. Тому буде створена робоча група, я знаю, Міністерство юстиції її ініціювало. І вирішити всі ці проблеми по безоплатній правовій допомозі на рівні спеціального закону.

Прошу підтримати висновок підкомітету і той проект висновку, який наданий комітету, і направити даний законопроект суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я не вважаю, що це негативний висновок. Направити на доопрацювання – це позитивний висновок. Просто домовилися…

ВАТРАС В.А. Не зовсім…

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Ми домовилися, що і цей законопроект, і той законопроект, який був ініційований Цимбалюком Михайлом Михайловичем, пам'ятаєте, що стосується безоплатної правової допомоги щодо внутрішньо переміщених осіб? Ми повертаємо суб'єктам, потім разом з ними, за їх, точніше, участю в комітеті готові попрацювати. І тому і ці суб'єкти, які і цей законопроект, погоджуються з такою логікою. Я не заперечую проти того, що запропонував голова підкомітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді пропозиція підтримати висновок Комітету Верховної Ради України з питань правової політики. Висновок наступний. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України "Про безоплатну правову допомогу" щодо забезпечення прав осіб, які незаконно позбавлені особистої свободи, на безоплатну вторинну правову допомогу (номер 2056) за результатами розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Тобто це рекомендація Верховній Раді України.

Прошу голосувати. Хто – за? 14, так. Нам треба швидше працювати. Тому що все меншає, так. Хто – проти? Нуль. Утримались? Нуль, так.

Наступне. Проект Закони про внесення зміни до статті 130 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (реєстраційний номер 2309). Доповідає співголова підкомітету народний депутат Павліш. Я так розумію, це "Урядовий кур'єр", так?

ПАВЛІШ П.В.Так. Дякую, колеги.

Дійсно, це також технічний законопроект, який нам надає можливість публікувати інформацію замість двох друкованих засобів масової інформації в одному. Тобто ми залишаємо "Голос України" і там буде публікуватися інформація щодо з'їзду суддів, так. Це внесення змін в статтю 130 Закону України про судоустрій і статус суддів України.

Тому комітет просить тут прийняти такий висновок. Рекомендувати Верховній Раді України Проект Закони про внесення зміни до статті 130 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", поданий Кабінетом Міністрів, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому. Доповідачем від підкомітету по цьому питанню під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради визначити співголову Комітету з питань правосуддя Павліша Павла Васильовича.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що… Чи потребує обговорення, чи ні? Да, тоді пропоную проголосувати.

Хто – за?.. Хто за те, щоб рекомендувати…

Колеги! Шановні колеги! Шановні колеги! Руслан Петрович! Дякую.

А. якщо ви хочете обговорити, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я хочу сказати, що я той раз, коли ми обговорювали, і цей раз заперечую, оскільки я вважаю, що… Це, по-перше, це наші сусіди – "Урядовий кур'єр", тут, за парканом, а, по-друге, це частина української історії. Я проти того, щоб він був ліквідований як друкований орган, тому що, мені здається… Він ліквідовується і натомість переходить в цифровий варіант діяльності. А я категорично проти такого підходу. Я вважаю, що це дуже важливо, хай буде можливість законопроекту опублікуватися, в тому числі і всім рештам речам в двох органах. Бо вони не завжди виходять кожен день, і це завжди може бути проблемою, особливо з точки зору того, що, наприклад, закон має набувати наступного дня після опублікування. І буде серйозна проблема, бо "Голос України" виходить не щодня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я розумію, що… Народний депутат Демченко, якщо ви хочете обговорити, будь ласка, включайте мікрофон, обговорюйте.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я хотів сказати лише просто колезі пану Князевичу про те, що зараз є вже законопроект, що закони будуть набувати чинності не з моменту у друкованих засобах розміщення, а в електронних засобах на сайті Верховної Ради. Це є такий законопроект.

Дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. В кінцевому варіанті він…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Давайте будемо голосувати, тому що ця дискусія, я думаю, що недоречна зараз для комітету.

Хто за те, щоби рекомендувати прийняти в першому читанні, рекомендувати Верховній Раді України прийняти в першому читанні законопроект номер 2309? Прошу голосувати.

Хто – за? Ні, Руслан Петрович проти, він принципово. За – 14. Хто – проти? Проти – один. Ну, один в полі… Хто – утримався? Нуль.

Наступне питання порядку денного. Це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про громадські об'єднання" (реєстраційний номер 2442). Ми запрошували народного депутата Шахова. Його немає.

Є пропозиція перенести розгляд на наступне засідання комітету. Підтримуємо, да? Добре.

Наступне питання порядку денного. До Голови Верховної Ради України звернувся Голова Конституційного Суду України відповідно до пункту 3 частини другої статті 149.1 Конституції України Шевчук Станіслав Володимирович, звільнений з посади судді Конституційного Суду України. І далі за текстом. На підставі статті 148 Конституції України Голова Конституційного Суду просить вирішити питання, пов'язані з призначення судді Конституційного Суду України.

Вам роздані матеріали з цього питання. Хто бажає висловитися?

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дякую.

Я хотів би щодо цього питання. У мене є своя думка, яку я сидів тут вивчав щодо даного листа від Голови Конституційного Суду України. Я зайшов в Інтернет, подивився, що на завтра призначено судове засідання в апеляційному суді на 11:30. Буде розглядатися справа, апеляційна скарга Конституційного Суду України. Це перше.

По-друге, от такий момент. Звичайно, що рішення Конституційного Суду України не обговорюється і не можна ставити під сумнів. Але його прийняття від 2 грудня 19-го року, як у мене, є сумнів щодо його об'єктивності. Чому? А тому що тут я вбачаю конфлікт інтересів серед тих суддів, які приймали рішення про звільнення судді Шевчука, і суддів, які приймали конституційне рішення щодо тлумачення положення статті 151 прим.2 Конституції України.

Я вважаю, що дане питання слід відкласти на інше засідання або скликати там позачергове, дочекатися рішення апеляційного суду. Якщо, дійсно, там питань не буде, то, мабуть, завтра буде рішення суду апеляційної інстанції там про можливий ….. про закриття провадження можливо. А може й не так буде, я не знаю.

Але чому є сумніви, це моє суб'єктивне бачення, чому сумніви. А тому що шевчук звернувся до Конституційного Суду України 25 листопада 2019 року, а йому відмовили уже тільки 18 грудня. Це тільки після рішення Конституційного Суду України, це від 2 грудня 2019 року. Хоча відповідно до рішення суду про поновлення його на посаді в цій частині рішення підлягає виконанню негайно. Тобто в даному випадку це повинно було прийнято там 25 або 26 листопада, повинно було бути прийнято рішення про поновлення або непоновлення даного судді на його посаді. Це перший такий момент.

І я …… і з рішенням Конституційного Суду України від 2 грудня, і з нормативними актами, самою Конституцією України, і Закон України про Конституційний Суд. Тому я вважаю, що буде в даній ситуації правильніше відкласти це питання до вирішення його в апеляційній інстанції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, на мою думку, комітет Верховної Ради не може давати оцінку чи ставити під сумнів рішення Конституційного Суду України. У нас є лист за підписом Голови Конституційного Суду України, і на підставі цього листа протягом місяця, де в листі повідомляється, що є вакантна посада, і на підставі цього листа протягом місяця комітет повинен прийняти рішення. *(Шум у залі)*

В Законі "Про Регламент Верховної Ради України". З дня виникнення вакантної посади. *(Шум у залі)* На жаль, в законі відповіді на це запитання немає, але оскільки лист Головою Конституційного Суду було направлено 17 січня до Верховної Ради України.

Олег Анатолійович, ми так далеко зараз зайдемо, коли отримана Апаратом, коли отримана комітетом, і так далі. Я вважаю, що потрібно виходити з дати, з якої лист був направлений до парламенту.

Олег Анатолійович, я думаю, що це некоректні запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви, Олег Анатолійович, можете будь-які запитання задавати, це є ваше право задавати питання. Але я також погоджуюсь з Ольгою Володимирівною щодо зацікавленості, якщо ви маєте якусь інформацію, то, будь ласка. А не треба тихенько, давайте під стенограму. Давайте під стенограму, Олег Анатолійович, ви так тихенько запитуєте, давайте.

МАКАРОВ О.А. Я задаю питання. В чому необхідність терміново приймати ці рішення, коли у нас є місяць?

СОВГИРЯ О.В. Є норма закону…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Члени комітету можуть висловитися щодо цього питання голосуванням.

СОВГИРЯ О.В. Необхідність визначається нормою закону. Тому я вношу пропозицію рекомендувати Апарату оголосити конкурс. Ось і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я вже трішечки говорив, коли ми розглядали питання про включення до включення до порядку денного. В мене, якщо можна, дуже просив би, щоб ви послухали секунду.

По-перше, з приводу того, чому Конституційний Суд не розглядав так довго, тому що, наскільки я знаю, ми минулий раз про це говорили, Конституційний Суд звернувся до Окружного адміністративного суду з проханням роз'яснити порядок виконання рішення, так як своїм рішенням окружний адміністративний суд не поновлював Шевчука на посаду судді і голови суду, а він зобов'язав Конституційний Суд поновити, це було безпрецедентна річ. То я розумію, чому була така реакція, чому саме Конституційний Суд саме так відреагував. Тому що це безпрецедентно, коли адміністративний суд першої інстанції зобов'язує їх щось робити. Я принаймні прецедентів не знаю, може я помиляюсь.

Але тут проблема, я про це намагався сказати, проблема в чому, Ольга Володимирівна, ви сказали про те, що проінформував голова про наявність вакансій, тому треба оголошувати конкурс. Але він нас не інформував, тут жодного слова про вакансії немає. На відміну від попереднього нашого звернення, де він сказав, про наявність вакансій, він тут не сказав, він дуже правильно оминув будь-яку згадку про вакансії. Тому що він прекрасно знає,

що вже попередньо голова інформувала минулого разу парламент про наявність вакансій, вже був такий лист. Якщо би він зараз сказав, що є наявність вакансій з'явилась тільки зараз, він би тоді поставив під сумнів попереднє звернення попереднього голови. І тут проблема є, я пропонував через те не поспішати, а, можливо, дійсно, дочекатися апеляції і зняти всі питання. Тому що неоднозначно. Давайте порівняйте два звернення, і ви побачите, що є суттєва різниця в цих зверненнях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, я все ж таки хотів би підтримати пропозицію стосовно оголошення конкурсу. А якщо завтра апеляційний суд не розгляне цю справу, а якщо апеляційний суд не розгляне її до наступного засідання комітету, яке в нас планується там на 19 лютого, для прикладу? Ми просто пропустимо строки для проведення цього конкурсу. Оголосимо. А далі будемо дивитися як воно. Ну, і все ж таки підтримати пропозицію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Пропоную перейти до голосування.

Хто – за те, щоби підтримати пропозицію щодо... підтримати рішення Комітету Верховної Ради України з питань правової політики про підготовку питання щодо розгляду на конкурсних засадах кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України та звернутися до Апарату Верховної Ради України з поданням про оприлюднення на офіційному веб-сайті Верховної Ради України інформації про початок конкурсу для відбору кандидатур на вакантну посаду...

НІМЧЕНКО В.І. Я прошу прощения. А кінець конкурсу?

_____. Визначається законом строк подачі документів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, я спочатку тоді прочитаю, тому що я під стенограму.

_____. Спочатку процедурне питання проголосуємо про відкладення. Якщо не пройде, тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, да, давайте, давайте.

Хто за те, щоби відкласти розгляд цього питання? Пропозиція народного депутата Макарова і народного депутата Дирдіна,

Хто – за те, щоби відкласти розгляд цього питання на наступне засідання комітету? Хто – за? 5. Хто – проти? 2. 3? Хто – утримався? 5. 3. 8.

Нас – 16? То було 14, а зараз вже 16. Добре, це уже добре.

Тоді ставлю на голосування наступну пропозицію: щодо рішення про підготовку питання щодо розгляд на конкурсних засадах кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України і рішення комітету звернутися до Апарату Верховної Ради України з поданням про оприлюднення на офіційному веб-сайті Верховної Ради України інформації про початок конкурсу для відбору кандидатур на вакантну посаду судді Конституційного Суду України та початок прийому пропозицій депутатських фракцій, депутатських груп щодо кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника голови Комітету з питань правової політики Совгирю Ольгу Володимирівну.

Хто – за? 12? Ну, ви "за" були. За – 12. Хто – проти? Один. Хто – утримався? 4. *(Шум у залі)*

Давайте так. Хто – за, ще раз. Тому щось ви рахуєте… я розумію, що це не ваша відповідальність.

Але давайте так. Хто – за?

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Олег Анатолійович, я за вас роблю вашу роботу.

11. Хто – проти, ще раз, щоб ми повністю. Один. Хто – утримався? 4. Добре.

Дякую, колеги. У нас залишився пункт "Різне" . І є тут декілька питань. Я думаю, що ми швидко пройдемо, але вони є важливими.

Перше. Наш колега Олександр Мережко став головою Комітету Верховної Ради з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Але нам треба прийняти формальне рішення про увільнення його з посади голови підкомітету з питань цивільного та адміністративного законодавства та вивести його зі складу підкомітетів з питань політичної реформи та конституційного права, з питань правосуддя, з питань організації та діяльності адвокатури і органів надання правової допомоги.

Прошу підтримати це рішення. Хто – за? Одноголосно. Скільки нас – 16? Да.

Нам також треба прийняти рішення про призначення голови підкомітету з питань цивільного та адміністративного законодавства. Моя пропозиція: призначити члена комітету Івана Калаура, він є доктором юридичних наук, відомий цивіліст. Прошу підтримати цю пропозицію. Хто за те, щоб призначити головою підкомітету з питань цивільного та адміністративного законодавства народного депутата Калаура Івана Романовича?

Хто – за?

НІМЧЕНКО В.І. А как насчет шестого вопроса?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А это после.

15 – за. Хто – проти? Утримався? 15, да. Не голосував, да, я розумію. Іван Романович не голосував. Так.

Да, є ще питання в "Різному". В нас є такі пропозиції від народних депутатів Калаура та Стефанчука щодо входження до складу підкомітету з питань політичної реформи та конституційного права. Підтримаємо колег? Підтримаємо.

Хто – за? Прошу голосувати. 15 чи 14. Не голосували Стефанчук і Калаур. 14. Добре. Дякую. Проти? Утримались? Нуль.

Так, є також пропозиція відкликати мене із складу підкомітетів, до яких я входжу зараз. Тому що не зможу приймати участь.

Хто за те, щоб відкликати голову комітету Костіна Андрія Євгеновича з підкомітетів, в яких я приймаю участь. Ігор Васильович потім вже, так…

Хто – за? А я можу за відкликання, чому ні. Хто – проти? Утримались? 16 – за.

Далі. Вам роздали графік засідань комітету нашого. Тобто цей графік побудований таким чином, що у нас чергові засідання комітету, вони будуть припадати на середу кожного пленарного тижня, ну, так, як сьогодні. Тобто ми зможемо перейти до більш такої планомірної роботи.

Час? Ну, зрозумійте, ну, 14-15, ми дуже багато разів продовжуємо. Крім того, так, мабуть, людям треба щось поїсти, попити…

(Загальна дискусія)

Колеги, колеги! Колеги, я думаю, що між закінченням пленарного засідання і початком роботи комітету можуть виникнути якісь ще питання підготовчі до роботи комітету… І також внутрішніх потреб, да. Тому я все ж таки пропоную час роботи комітету – 15 година. Якщо ми час від часу захочемо це змінити, то на це може бути наша воля.

Прошу затвердити розклад засідань Комітету з питань правової політики та його підкомітетів на період третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Хто – за? 16 – за. Хто – проти? Утримались? Нуль. Так.

Далі. Хотів би передати слово народному депутату Бабію щодо створення робочої групи, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Колеги, я прошу хвилинку уваги. Я пропоную створити робочу групу з питань цифровізації правосуддя та суміжних правових інститутів в України. В чому зв'язана… Цифровізації. В чому пов'язана проблематика і з чим пов'язана пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, я перепрошую, ми надали слово народному депутату Бабію, давайте будемо слухати. Дякую.

БАБІЙ Р.В. З 2017 року у нас в процесуальних кодексах закріплено, скажемо так, засади функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи так званої ЄСІТС. На жаль, під час проведення ряду робочих зустрічей з відповідними органами, які цим займаються, з посадовими особами, було… Прийшов до висновку, що недостатньо ефективно проводиться робота і нею, зокрема результатами, є незадоволення як ВРП так і міжнародні організації, які опікуються цим питанням, які сприяли виданню цього інституту. Тому є пропозиція створити на базі комітету робочу групу, яка виступила би платформою для обговорення цих питань, для вироблення єдиних якихось стратегій руху, єдиних концепцій – це функціонування системи ЄСІТС і цифровізації правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бабій виступає. Колеги, потім, якщо хтось захоче, може задати питання.

БАБІЙ Р.В. Можете задати питання.

І залучити до роботи в цій робочій групі, за їх згодою, представників всіх так званих стейкхолдерів організацій, зокрема ВРП, Раду суддів, Державну судову адміністрацію, державне підприємство, яке безпосередньо

виконує цю роботу, це інформаційні судові системи. І прошу… Це якщо коротко, якщо будуть питання, я готовий відповісти, щоб було… Я розумію, що сприйняття… уже важко сприймати на кінець робочого дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це питання обговорювалось нами в робочому порядку. Ми будемо створювати…

БАБІЙ Р.В. Тому я сформулюю пропозицію. Утворити… Ні, не потрібно голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це потрібно все ж таки …… комітету.

БАБІЙ Р.В. Ні, це я прошу комітет створити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! Колеги, прошу проголосувати за створення робочої групи питання з проблематики ЄСІТС і призначити головою робочої групи народного депутата Бабія.

Хто – за?

БАБІЙ Р.В. До наступного засідання я підготую пропозицію щодо персонального складу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – за?

_____. Одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, не одноголосно.

15 – за. Хто – проти? Колеги, хто – проти? Нуль. Утримались? Один. 15 – за, проти – нуль, утримались – один.

Я знаю, ще у багатьох колег є, в мене ще залишились питання.

Перше. Нагадую вам, колеги, що 12 лютого в нас будуть спільні комітетські слухання щодо реформування суду присяжних нашого комітету та Комітету з питань організації правоохоронної діяльності. Тому прохання, хто з народних депутатів членів комітету планує взяти участь, звернутися до мене таким чином, щоб ми забезпечили місця і можливість виступити на…

_____. А ми в них проводимо, не в нас?

ГОЛОВУЮЧИЙ. В конференц-залі на Грушевського, 5. Да, в підвалі, правильно? Там, де Погоджувальна рада, там, де засідання фракцій. І буде Мін'юст, да, там буде багато людей.

Просто, да, прошу взяти активну участь. Це тиждень комітетський, тобто хто буде, прохання взяти активну участь, тому що питання є дуже важливим.

І ще одне оголошення щодо парламентських слухань наших 25 березня. Нагадую, це питання проблематики виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини. Користуючись нагодою, тим, що у нас перший заступник міністра юстиції присутній, ми будемо проводити робочу зустріч з міністром для того, щоб підготувати належним чином ці парламентські слухання.

У мене все щодо питань порядку "Різного".

З цього приводу, да, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Багато звертається людей, як їм потрапити, чи можна запрошення отримати в комітеті, чи де, людей, яких зацікавила ця тематика і вони хочуть взяти участь у самих слухання у Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дуже добре. Ігор Васильович, я думаю, що в робочому порядку ми…

Ви хочете, щоб всі ці люди звертались до мене? Я думаю, що звернення на голову комітету, і ми організуємо доступ до парламентських слухань. Дякую.

У мене все щодо пункту "Різного". Колеги, хто ще хотів?

Да, Василь Іванович був перший.

НІМЧЕНКО В.І, І підняти дуже інтересний пласт. На сьогоднішній день сотні суддів… сотні суддів незаконно були притягнуті до відповідальності, незаконно були звільнені, незаконно були притягнуті до кримінальної відповідальності. Йде питання про те, про їх участь в розгляді майданних справ.

Шановні колеги, ми зараза дійшли до того, я хочу сказати, що це було 14-е… березень… лютий. Люди вже через суди признали оці постанови Верховної Ради, давайте конкретно, постанова Верховної Ради, на підставі якої суддя була чи він був звільнений з займаної посади, постанову, і потім, звичайно, прийнято рішення, їх звільнили. Вони через суд поновили своє право. І тут зараз ми узнаємо, що Верховна Рада, через наш комітет… ну, через Апарат, давайте, але вони йдуть через комітет. Ігор, на мене дивись. Ідуть через комітет, ідуть на Апарат, і Апарат надсилає уже писульку у Вищу раду юстиції і кажуть, да, тут, давайте так, щоб було зрозуміло, суд оправдал. Він не побачив, сказав, що незаконно притягнутий суддя до відповідальності, незаконно. Причому люди, які попрацювали по 25 років , по 20.

Друге. Скажу, ні один співробітник міліції не має вироку за те, що він надав фальшовані протоколи про адмінпроступок. Ви знаєте, що адмінпроступок суддею розглядається виключно майже на підставі документів, які надають співробітники в боротьбі за правопорядок. І виходить, що після цього суд поновив їхнє право, скасував цю постанову Верховної Ради як незаконну, Апарат Верховної Ради з подачі, і треба про це казати, з подачі нашого комітету...

_____. *(Не чути)*

НІМЧЕНКО В.І. Хто в комітеті? Голова комітету, наверно, направляє в Апарат, або я направляв, коли виконував один день виконуючий обов'язки. Да, могло бути таке?

_____. Мені невідомо, наприклад.

НІМЧЕНКО В.І. Те, що я вам кажу, я ж не буду з …потолка, і не в мої роки це робиться. …… І направляє у Вищу раду юстиції іти по-другому, другий раз розглядають і притягують до відповідальності. Ну, по-перше, там уже той закон, на якому їх притягують до відповідальності, зміни внесені в 17-му році. По-друге, пройшло 6 років. І по-третє. Де питання законності?

Оце все, що я хотів. Якщо ми, так сказати, підтримуєте, то давайте ми це чи розглянемо, чи як голова комітету, я думаю, може, ви уповноважите прийняти таке рішення, що це недопустимо, по листу Апарату Верховної Ради суддя притягується до відповідальності. Повірте, це ж за цим стоїть не просто так, за цим стоїть, люди позбавляються довічного утримання, люди позбавляються посади. І я вже не кажу, що на їх повішений ярлик. Ви бачите, яке в суспільстві хтось конкретно, ціленаправлено робив таку картину стосовно судової влади. Повірте, це було переднамірено і робилося з їх винуватців цих майданних випадків, що мали місце.

Я хотів би, щоб якось ми у цьому прийняли рішення. Це є недопустимо, просто на очах не рішення комітету, не рішення, ані постанови Верховної Ради – направляється лист Апаратом. Так я кажу, Ігор?

_____. *(Не чути)*

НІМЧЕНКО В.І. За підписом Керівника Апарату, і людей, суддів на плаху відповідальності знову через 6 років, в тому числі за адмінпроступки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не розумію, про які листи іде мова.

НІМЧЕНКО В.І. Про які листи іде мова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Керівник Апарату направляє куди?

НІМЧЕНКО В.І. У Вищу раду юстиції.

_____. У вас є ці листи, Василь Іванович?

НІМЧЕНКО В.І. Листи? Я вам подам листи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Показати якісь листи, щоб ми предметно розповідали.

НІМЧЕНКО В.І. Ну, що тут ще предметніше. У нас от колега, наш колега рівні серед рівних, це наш колега, він нам скаже. Я поінтересувався, я узнав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Васильович, що це?

КОЛІСНИК І.В. В …… році 29 вересня засідання Верховної Ради, на якому Верховна Рада звільняє близько 30 суддів… *(Шум у залі)* Ці судді йдуть в суд, частина суддів йдуть в суд і виграють. Відділ зв'язків з органами правосуддя, який представляє інтереси Верховної Ради в судах, бере участь в судових засіданнях. І коли приймається рішення, остаточне рішення касаційним судом про те, що звертається до Керівника Апарату, що у зв'язку з тим, що постанова Верховної Ради скасована, а відповідно до реформи Верховна Рада позбавлена будь-яких функцій стосовно суддівського корпусу,

прошу пропозицію про направлення цього подання, повернення цього подання до Вищої ради правосуддя. На підставі цього ми отримали таке доручення по лінії Апарату від Керівника Апарату чи його заступника, прошу підготувати листа. Підготували листи, і матеріали за підписом Керівника Апарату направлялися до Вищої ради правосуддя.

_____. Перенаправлялися. Без якоїсь оцінки, без…

КОЛІСНИК І.В. Ні, для розгляду…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, не може Верховна Рада в цьому питанні, зараз вона не має цих функцій.

Да, колеги, я думаю, що ми…

_____. …передивитися, Василь Іванович. Якщо там є, дійсно…

НІМЧЕНКО В.І. Якщо… да. Я вам скажу, в мене є звернення суддів. Я це і хотів, просто, щоб ви просто знали, що це проблема. І я вважаю, що це проблема.

_____. Давайте включимо до порядку денного наступного засідання комітету і обговоримо це питання, бо в нас вже по часу.

НІМЧЕНКО В.І. Якщо ви не будете заперечувати, попробуємо знайти матеріали і положить всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Да. Для того, щоб ми…

НІМЧЕНКО В.І. Я думаю, що тут…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про одне і те говорили.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще хотів в "Різному"? Колеги? Да, зрозуміло.

"Різне". Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, в мене є пропозиція, я надихнувся пропозицією пана Бабія щодо створення відповідної робочої групи, да? Не можу, от, чесно, не можу.

_____. А мотиви?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, мотиви. Я можу без мотивів. Да, дивіться, я пропоную створити ще одну робочу групу за моєю ініціативою, пов'язаною із ситуацією в системі судоустрою на сьогоднішній день щодо питань, що зависли у нас на сьогоднішній день – формування ВККСУ, і зрозуміло, що назавжди воно зависло, виходу з цієї ситуації. Тобто десь, ну, хто бажає, це не буде примусово, але я прошу офіційно також, от пропоную на базі комітету, щоб комітет зініціював дану робочу групу. І я її готовий очолити, в мене є відповідні напрацювання, є пропозиції з державних органів, існуючих на сьогоднішній день, є пропозиції і бачення прокуратури, є бачення Адміністрації Президента і так далі, і так далі. Тому я пропоную таку робочу групу утворити. Подробиці, вони будуть викладені додатково.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Ну, питання створення робочої групи…

ДЕМЧЕНКО С.О. Прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. …з ЄСІТС, воно обговорювалося в робочому порядку і це не питання, яке виникло просто так сьогодні, тому я розумію, якщо ви хочете просто поставити на голосування…

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би пропонував це питання розглянути на наступному засіданні комітету і підготувати в робочому порядку, якщо виникне така потреба. Якщо ви вважаєте за необхідне поставити на голосування, це є ваше право.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так. Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не уговорив. І ми можемо поставити на голосування, якщо ви вважаєте за потрібне.

ДЕМЧЕНКО С.О. Уговорили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не уговорив.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, якщо хочете на наступний, я не заперечую, тут же ж більшість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Що? А, зараз вже секретаря немає, але ми можемо обрати когось іншого.

Добре. Колеги, в кого ще є щось в "Різному"? Немає.

Дякую. Тоді оголошую засідання комітету закритим. Дякую.